

D. 2384 E - 1,50€ - SVIBANJ/MAI 2007 - BR./NR. 5 (274)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

XXXV. susret hrvatske katoličke mladeži
23. BIBLIJSKA OLIMPIJADA

Naslovnica:

Prvo mjesto i zlatnu medalju na Olimpijadi osvojila je skupina Mainz II. iz HKM Mainz. Na slici s voditeljem misije fra Antom Bilićem i s. Dragicom Ljubos

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige Gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Marija Lovrić
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

AKTUALNO

ZAGREB

Župa – sugovornik suvremenog čovjeka

Na kraju proljetnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održana je tiskovna konferencija.

S tiskovne konferencije (slijeva nadesno) mons. Milovan, mons. Devčić, mons. Barišić i mons. Mrzljak

Slika: IKA

U prostorijama Tajništva Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održana je 19. travnja tiskovna konferencija posvećena glavnim temama o kojima se raspravljalo na 34. plenarnom zasjedanju HBK. Novinarima su se obratili potpredsjednik HBK splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić, riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić, novi varaždinski biskup Josip Mrzljak te porečki i pulski biskup Ivan Milovan.

Mons. Barišić na početku je govorio o potrebi da se u župnom pastoralu napravi iskorak kako bi župa mogla biti sugovornik suvremenog čovjeka, da taj pastoral bude primjereniji našem dobu i mentalitetu današnjih ljudi te da župa odgoja vjernike laike da budu pravi Kristovi svjedoci. Upozorio je na opasnost da župa postane simbol jednoumlja i monolitnosti. Ona je, naprotiv, istaknuo je nadbiskup Barišić, pluralna zajednica, izraz zajedništva u različitosti. Zato su, prema njegovim riječima, dobrodošle nove zajednice i pokreti kao što su neokatekumeni i fokolarini. Uz njih je spomenuo i cijeli niz malih zajednica koje djeluju u župi poput bi-

blijskih, karitativnih, zajednica mladih i drugo. Izrazio je želju da župna zajednica bude bogata tim svojim malim zajednicama te istaknuo kako župnik nije glavni u župi već je koordinator. Župa, rekao je nadbiskup Barišić, mora biti zajednica zajednica. Sve veće zanimanje u župama pobuđuju i duhovni seminari pa je nadbiskup Barišić uz sve pozitivne strane takvih seminara upozorio

Sve veće zanimanje u župama pobuđuju i duhovni seminari pa je nadbiskup Barišić uz sve pozitivne strane takvih seminara upozorio na niz opasnosti koje oni sa sobom nose.

na niz opasnosti koje oni sa sobom nose. Za njih je, kako je rekao nadbiskup, tipična instant religioznost koja se brzo zapali ali i brzo ugasi. Pored toga je prevelik naglasak stavljen na zdravlje i ozdravljenje, a to su u našem dobu, u kojem je zdravlje postalo religioznost, vrlo privlačne teme. Jedna je od negativnih posljedica i ta da oni koji sudjeluju na takvim seminarima s njih odlaze uznemireni i na neki se način distanciraju i s omalovažavanjem gledaju na župu. Župa, zaključio je, nasuprot tome, želi odgojati vjernike u zdravom duhu, dakle ne introvertirane vjernike, već vjernike okrenute problemima današnjeg svijeta i kulture.

IKA/A.P.

U OVOM BROJU

● 35. SUSRET HRV. KAT. MLADEŽI:

23. biblijska olimpijada

str.

8

● INTERVJU: Mijo Marić

Povezivanje
Hrvata ...

str.

6

● REPORTAŽA: HKZ LUDWIGSBURG...

Nezaobi-
lazna uloga
pastoralnih
vijeća

str.

10

BIBLIJA I BIOETIKA:

Etika svetosti života

Život samo u Bogu postoji apsolutno. Sva ostala živa stvorenja primaju život od Boga.

12

IZ CRKVE U SVIJETU

Papa za svijet i društvo

Papa Benedikt XVI., nakon proslave 80. rođendana i 2. obljetnice pontifikata, i dalje nastavlja „stopama“ svoga prethodnika Ivana Pavla II.

4

DJEČJI KUTAK

22-23

SOCIJALNI SAVJETNIK: S. Herceg

Caritasova socijalna služba za migrante (3)

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Christentum kann nicht müde sein

Antonia Tomljanović-Brkić: Wir müssen unsere Kinder besser schützen

13-14

Uz susrete na saveznoj razini hvale su vrijedna okupljanja i na razini regija hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj.

Važnost susreta na regionalnoj razini

Uz razne susrete, koje na saveznoj razini već desetljećima uspješno organizira Hrvatski dušobrižnički ured u Njemačkoj, hvale su vrijedna i okupljanja na razini regija hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj. Tamo bi se i trebao odvijati onaj pravi raznoliki duhovni život. Tada ne bi bio problem od vremena do vremena nešto zajedno organizirati na saveznoj razini. Na tragu toga ovih se dana u Rajnsko-majnskoj regiji organizirao hvala vrijedan susret ministranata, a to je ujedno i poticaj hrvatskim misijama i zajednicama u drugim regijama da više toga zajedno organiziraju. Na susretu se okupilo više od 200 ministranata i ministranata, a misno slavlje predvodio je dušobrižnik u HKM Frankfurt fra Ivica Erceg, koji je ministranticama i ministrantima zahvalio za sve što čine u hrvatskim misijama u toj regiji. Takav sličan susret u Rajnsko-majnskoj regiji održan je u svibnju 2003., a postoji želja da se ubuduće organizira svake

godine. Dakako da postoje i drugi načini okupljanja mladih i starijih u misijama i zajednicama. Važan je poticaj, dobra volja, a također i ljubav da se takvo što pokrene. Na kraju, od takvih susreta svi dobivaju, a zajednica raste u povezanosti i međusobnom zajedništvu i ljubavi.

Upravo na zajedništvo i međusobnu ljubav sve poziva i cjelokupna crkvena zajednica na čelu s papom Benediktom XVI. koji je ovih dana proslavio 80. rođendan i koji tijekom dvije godine svoga pontifikata nastavlja „stopama“ svoga prethodnika Ivana Pavla II. Čestitku Papi u povodu 80. rođendana u ime hrvatskih katoličkih misija i zajednica, pastoralnih djelatnika i Hrvata katolika u Njemačkoj uputio je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić. Omiljena Papina tema je euharistija koja je središte i vrhunac života svakoga vjernika i Crkve kao zajednice, a Papa to upravo ističe u brojnim svojim susretima i govorima. Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Kršćanstvo ne može biti umorno

Dragi čitatelji, dragi čitatelji!

Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu ponosno slavi ove godine 35. obljetnicu susreta hrvatske katoličke mladeži u Njemačkoj. Moje čestitke idu svim hrvatskim misionarima, misionarkama, mladima koji su aktivno sudjelovali na tim susretima i njihovim roditeljima te uredskom osoblju. U sklopu tih susreta mladih već 23 puta održavala su se natjecanja tzv. „biblijske olimpijade“ iz znanja o Bibliji, Crkvi, sakramentima, hrvatskoj povijesti i kulturi. K tome treba nadodati i održavanje 16 puta hrvatskih folklornih festivala. Preko sto tisuća djece i mladih sudjelovalo je aktivno i pasivno trideset pet godina na tim Susretima uključujući njihove roditelje, braću i sestre i ostale vjernike iz hrvatskih katoličkih misija. Često smo ugošćavali goste iz domovine, ponajviše pjevače, zborove, ViS-ove i folklorne skupine.

35. susret hrvatske katoličke mladeži i u njegovu okviru 23. biblijska olimpijada dokaz su da „kršćanstvo ne može biti umorno i staro“. Zašto? Svi sudionici tih susreta su po sakramentu krštenja i krizme primili Duha Svetoga i tako su pos-

tali članovi neuništivoga Božjeg naroda – Crkve Kristove. Duša toga novoizabranog naroda je Duh Sveti, koji daje neuništivi, neprolazni i vječni život tom Božjemu narodu. Osim toga on preobražava, jača i potiče Crkvu, svakoga njezina člana ponaosob, na svetost življenja i neustrašivog davanja svjedočanstva svijetu o Isusovu životu, uskrsnuću i prisutnosti Božjoj u svijetu.

Na susretima hrvatske katoličke mladeži isticano je uvijek hrvatsko katoličko jedinstvo i zajedništvo. Govorilo se, pjevalo i molilo većinom na hrvatskom jeziku. Mladima se uvijek nanovo ponavljalo da ne zaborave svoje „božansko i nacionalno podrijetlo“. Dvije riječi su zato odigrale ogromnu ulogu: hrvatski i katolički. Pod znakom tih riječi osnovane su naše misije u Njemačkoj i svijetu, održani bezbrojni vjerski i drugi susreti i nastupi diljem svijeta gdje živi Hrvat katolik.

Neka Božji blagoslov i milost dođe na sve koji su bili sudionici trideset pet hrvatskih katoličkih susreta u Njemačkoj.

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Papa za svijet i društvo

Papa Benedikt XVI., nakon proslave 80. rođendana i 2. obljetnice pontifikata, i dalje nastavlja „stopama” svoga prethodnika Ivana Pavla II.

Kako je istaknuo više puta na srcu mu je posebno međureligijski dijalog, dok posebni naglasak stavlja na jedinstvo kršćana kojemu posvećuje veliku pozornost. Iz svake njegove geste zrači poruka, koju je sažeo i u naslov svoje prve enciklike: „Bog je ljubav!” U tom se duhu zauzima za mir u svijetu, te ne propušta priliku upozoriti na potrebu promjene mentaliteta u međunarodnim odnosima. Na to je potaknuo i u prvome razgovoru s generalnim tajnikom Ujedinjenih naroda Ban Ki-moonom, kojega je primio u audijenciju 18. travnja. U toj je prigodi generalni tajnik UN-a Papu pozvao u sjedište Ujedinjenih naroda u New York. U priopćenju što ga je objavio Tiskovni ured Svete Stoleice ističe se da je taj susret jedan u nizu što su ih i prethodni pape, osobito Ivan Pavao II., održali s generalnim tajnicima UN-a i „kao znak poštivanja Svete Stoleice za središnju ulogu što ju je ostvarila Organizacija u održavanju mira u svijetu i promicanju razvoja naroda”. Generalni tajnik Ban Ki-moon htio se susresti sa Svetim Ocem u okviru svojih prvih putovanja u Afriku, Europu i Srednji istok, samo nekoliko mjeseci nakon preuzimanja dužnosti 1. siječnja ove godine.

Sveta Stolica iznimno cijeni rad UN-a

Papa i Ban Ki-moon dvadesetak su minuta razgovarali o temama od zajedničkoga interesa, nastavlja priopćenje, kao što su ponovo stjecanje „povjerenja u multilateralizam” – to jest u međunarodne organizacije – i jačanje dijaloga među kulturama. Jednako tako, spomenute su međunarodne prilike koje zaslužuju posebnu pozornost. Osim toga, u razgovorima se podsjetilo na doprinos što ga Katolička Crkva i Ujedinjeni narodi mogu dati djelovanju UN-a za rješavanje sukoba i postizanje sporazumijevanja među nacijama. Dakako, priopćenje ističe da u tom djelovanju svatko polazi od „svoga identiteta” i služi se „vlastitim sredstvima” u postizanju toga važnog cilja. Nakon susreta s Papom generalnoga je tajnika UN-a primio državni tajnik Svete Stoleice kardi-

nal Tarcisio Bertone u čijoj je pratnji bio tajnik za odnose s državama mons. Dominique Mamberti, s kojima se zadržao u plodonosnom i srdačnom razgovoru. Papina audijencija generalnome tajniku UN-a još je jednom htjela istaknuti da Sveta Stolica iznimno cijeni rad UN-a. Nije nikakvo čudo da su Papa i Ban Ki-moon razgovarali o potrebi ponovnoga stjecanja povjerenja u međunarodne organizacije, jer je i sam OUN u svojevrsnoj krizi. Naime, vidljivo je da neke zemlje u tom najvišem međunarodnome tijelu imaju više „ovlasti” i utjecaja nego neke druge, što dakako nije ispravan odnos za raspravljanje i donošenje odluka oko ključnih pitanja međunarodnih odnosa.

Papa snažno ohrabrio laike

Nije tajna da je Svetoj Stolicu osobito na srcu stanje na Bliskome istoku, posebno palestinsko-izraelski odnosi. Te su teme već godinama na vrhu „diplomatskih prioriteta” Vatikana. U svojoj je uskršnjoj poruci Benedikt XVI. govorio o „znakovima nade u Svetoj Zemlji”, ali i o pat-poziciji u Libanonu koja i dalje slabi više religijski i više kulturni život te zemlje. Ta je audijencija, u tjednu nakon Papina rođendana i proslave druge obljetnice pontifikata, jedna u nizu novih međunarodnih razgovora.

Ipak, Benedikt XVI. ne ostaje samo u Apostolskoj palači u Vatikanu. Tako je nastavio s običajem pastoralnih pohoda talijanskim biskupijama. U subotu 21. i nedjelju 22. travnja boravio je u Lombardiji na sjeveru Italije. Odredište putovanja bile su biskupije Vigevano i Pavija. U Vigevanu se Benedikt XVI. „vratio” na svoju „omiljenu temu”: euharistiju koja je središte i vrhunac života svakoga vjernika i Crkve kao zajednice. Upravo prema euharistiji želi pobuditi ponovnu ljubav vjernika iz cijeloga svijeta. Mlade je hrabrio da ne oklijevaju u tražanju za susretom s Isusom: „Susrećite ga, slušajte ga, ljubite ga svim svojim srcem; u prijateljstvu s Njime doživjet ćete pravu radost koja daje smisao i vrijednost postojanju.” Papa je vjernike Vigevana potaknuo da i oni,

po primjeru učenika, „bace mreže”: „Došao sam među vas nadasve da vas ohrabrim kako biste bili žarki Kristovi svjedoci.” Evanđelje vjernicima poručuje da se u pastoralnom radu moraju truditi kao da sve ovisi o njima, a s druge im strane pomaže da shvate kako je uspjeh u tome djelovanju potpuni dar Božje milosti. U tajnovitim planovima svoje mudrosti, poručio je Papa, Bog zna kada mora intervenirati. Vjernici, poput učenika, moraju imati povjerenje u Krista. „Ostanite međusobno ujedineni i otvorite se širokom obzorju evangelizacije”, „nosite terete jedni drugih, dijelite, surađujte; osjećati se suodgovornima – duh je koji trajno mora poticati vašu zajednicu. Taj duh zajedništva zahtijeva doprinos sviju vas”, rekao je Papa nabrajajući: od biskupa do svećenika, redovnika i redovnica, vjernika laika, udruženja i različitih skupina apostolskoga djelovanja. Laike je Benedikt XVI. pozvao da evangelizacijski djeluju preko udruženja, zajednica i skupina, i to na duhovnom, karitativnom, društvenom i kulturnom području.

Bogata baština za današnje vrijeme

Tijekom stoljeća vjera je oblikovala razmišljanja, umjetnost i kulturu Lombardije, promičući solidarnost i poštivanje ljudskoga dostojanstva. Najrječitiji znak te bogate kršćanske baštine jesu uzorni likovi svećenika i laika koji su svjedočili evanđeoske vrijednosti u teškim razdobljima, a bili su posebno bliski siromasima. Papa je podsjetio na sv. Ambrozija, sv. Karla Boromejskoga, blaženoga Mattea Carrerija, na svećenika blagopokojnoga Francesca Pianzolu, te na kraju na slugu Božjega, laika Teresija Olivellija. Taj je vjernik, član Katoličke akcije, umro sa samo 29 godina u koncentracijskom logoru u Hersbrucku kod Nürnberga kao žrtva brutalnoga nasilja kojemu se žilavo opirao braneći jednoga ukrajinskog suhićenika. Vjernike je Benedikt XVI. pozvao da se ugledaju u njih, da ih nasljeđuju u životu.

M. K.

IZ CRKVE U DOMOVINI

U molitvi i istini sjećanje na žrtve

Biskupi su razmatrali pitanja vezana uz sjećanje i odavanje počasti žrtvama totalitarnih režima za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća. Konstatirali su da nisu poduzeta cjelovita istraživanja kako bi se na znanstven i nepristran način utvrdio broj svih žrtava.

Vojna biskupija u RH na blagdan sv. Marka evandelistu, 25. travnja proslavila je 10. obljetnicu utemeljenja. Misu zahvalnicu u crkvi sv. Katarine na zagrebačkom Gornjem Gradu predvodio je apostolski nuncij u Bjelorusiji nadbiskup Martin Vidović u koncelecijaciji s apostolskim nuncijem u Hrvatskoj nadbiskupom Franciscom-Javierom Lozano, vojnim biskupom Jurjem Jezerincem, varaždinskim biskupom Josipom Mrzljakom, zagrebačkim pomoćnim biskupom Valentinom Požaićem, dakovačkim i srijemskim pomoćnim biskupom Đurom Hranicem, generalnim tajnikom HBK mons. Vjekoslavom Huzjakom, generalnim vikarom i kancelarom Vojnog ordinarijata mons. Josipom Šantićem i don Anđelkom Kačunkom, vojnim kapelanima i više svećenika. U propovijedi nadbiskup Vidović je rekao da je Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj nastao kao prijetnja potreba hrvatskoga čovjeka, potreba njegova srca i njegove duše.

Sveti Otac je uz ovaj svečani dan odlikovao dvojicu djelatnika za rad u Vojnom ordinarijatu. Tako je dodijelio odličje časnoga Svetog Križa „Za Crkvu i Papu“ bojniku Petru Klariću, načelniku odjela za potporu Vojnom ordinarijatu, te medalju za veleslužbu natporučniku Vladimiru Krpanu. Odličja je udijelio nuncij Lozano.

Testiranje prije sjemeništa

Četvorica hrvatskih (nad)biskupa iz čijih biskupija sjemeništarci počinju Nadbiskupsko sjemenište Zmajević u Zadru sastali su se 24. travnja u zadarskom sjemeništu i razmatrali temu upisa kandidata u sjemenište. Razmatrani su kriteriji temeljem kojih se kandidati upisuju. Zaključeno je da će ubuduće svi kandidati prije nego budu primljeni u Sjemenište trebati proći određene testove, a bit će vrednovan i njihov uspjeh u školi.

Središnja proslava Godine duhovnih zvanja za Riječku metropoliju održana je u nedjelju 22. travnja u Senju. Događanja su započela metro-

Biskupi su uputili poziv na hodočašće u Istru prigodom 60. obljetnice mučeničke smrti sluga Božjega Miroslava Bulešića

polijskim susretom ministranata koji su posjetili tvrđavu Nehaj. Više od 700 ministranata okupilo se na svečanom misnom slavlju u kojem je sudjelovalo više tisuća hodočasnika iz Porečko-pulske, Krčke i Gospičko-senjske biskupije i Riječke nadbiskupije, a koje je predvodio riječki metropolit i nadbiskup Ivan Devčić u koncelecijaciji biskupa domaćina Mile Bogovića, krčkog biskupa Valtera Župana i porečko-pulskog biskupa Ivana Milovana.

„Zlatna uljanica“, nagrada koju Glas Koncila tradicionalno dodjeljuje za promicanje etičkih vrijednosti u filmskom stvaralaštvu na festivalu Dani hrvatskoga filma, pripala je filmu „Tragom sjećanja“ Davora Borića.

Poziv na Bulešićev grob

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, predsjedao je XXXIV. plenarnom zasjedanju HBK koje je održano u prostorijama Nadbiskupskoga duhovnoga stola u Zagrebu. Aktivnim članovima HBK na tom su se zasjedanju pridružili mons.

Francisco Javier Lozano, apostolski nuncij u RH, mons. Ante Jurić, nadbiskup splitsko-makarski u miru i mons. Antun Bogetić, biskup porečko-pulski u miru. Zasjedanju su prisustvovali i delegati više europskih biskupskih konferencija: mons. Dino De Antoni, nadbiskup Gorizije, delegat Talijanske BK; mons. Viliam Judak, biskup Nitre, delegat Slovačke BK; mons. Marian Blažej Kruszyłowicz, pomoćni biskup Szczecin-Kamienia, delegat Poljske BK; mons. Andrej Glavan, biskup Novoga Mesta, delegat Slovenske BK; mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki, delegat BK Bosne i Hercegovine te mons. Janos Penzes, biskup subotički, delegat Međunarodne BK sv. Ćirila i Metoda. Biskupi su sa zasjedanja uputili čestitku papi Benediktu XVI. povodom druge obljetnice njegova pontifikata.

Između rasprave o aktualnim događanjima biskupi su uputili Pismo-poziv svećenicima Crkve u Hrvatskoj na hodočašće u Istru prigodom 60. obljetnice mučeničke smrti sluga Božjega Miroslava Bulešića, svećenika Porečko-pulske biskupije, kojega su 1947. godine ubili komunisti iz mržnje prema Katoličkoj Crkvi. Svi svećenici, biskupijski i redovnički, pozvani su na hodočašće u Lanišće i Svetvinčenat u petak 24. kolovoza ove godine. Tom prigodom u molitvu hodočasnika bit će uključeno i više od pet stotina svećenika koji su svoje služenje Bogu, Crkvi i narodu, kao i sluga Božji Miroslav Bulešić, zapečatili mučeničkom krvlju na raznim stratištima i u kaznionicama za vrijeme II. svjetskog rata i u poraću. Razmotrili su pitanja vezana uz sjećanje i odavanje počasti žrtvama totalitarnih režima za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća. Konstatirali su da nisu poduzeta cjelovita istraživanja kako bi se na znanstven i nepristran način utvrdio broj svih žrtava.

Papin dan i druga obljetnica pontifikata Benedikta XVI. proslavljeni su misnim slavljem u četvrtak 19. travnja u zagrebačkoj katedrali.

A.O.

INTERVJU

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM HRVATSKOGA SVJETSKOG KONGRESA U NJEMAČKOJ MIJOM MARIĆEM

Povezivanje Hrvata i očuvanje hrvatskoga kulturnog

Novi predsjednik Hrvatskoga svjetskog kongresa u Njemačkoj Mijo Marić rođen je prije nešto više od 32 godine u Vinkovcima, u Slavoniji, gdje su mu roditelji doselili iz sjeverne Bosne. Kao malo dijete stigao je u Berlin, gdje do danas živi i radi. Za sebe kaže da je odrastao u okruženju Hrvatske katoličke misije u Berlinu, gdje je sudjelovao u skoro svim njezinim aktivnostima. Studirao je poslovnu ekonomiju na „Freie Universität“ u Berlinu, a nakon toga se u okviru stipendija usavršavao u „IT Projektmanagement“. Trenutno radi kao Projektmanager za istraživanje i razvoj kod T-Systems, Deutsche Telekom.

Okupljanje Hrvata izvan domovine

Žz: Kako se ukratko može sažeti program Hrvatskoga svjetskog kongresa (HSK)?

Mijo Marić: HSK je osnovan 1993. godine, kao međunarodna neprofitna, nevladina i nestranačka organizacija. Cilj joj je okupljati i povezivati hrvatske udruge i ustanove izvan domovine i tako stvarati uvjete njihovog uspješnijeg djelovanja za dobro hrvatske domovine i hrvatskoga izvandomovinstva. Uz to djeluje na predstavljanju svekolike hrvatske baštine velikoj obitelji naroda svijeta. HSK okuplja veliki broj hrvatskih udruga i ustanova diljem svijeta kao nijedna druga hrvatska organizacija dosad, a kao takva je članica UN-a s konzultativnim statusom. Na svim kontinentima i u svim državama svijeta, gdje u malo većem broju žive Hrvati, sa svojim podružnicama djeluje HSK. Jedan od glavnih ciljeva je također da se čuje glas hrvatskog iseljeničtva u domovini.

Žz: Nedavno ste postali predsjednik HSK u Njemačkoj. Recite koja je specifičnost djelovanja HSK u ovoj zemlji?

Mijo Marić: Hrvatski svjetski kongres u Njemačkoj (HSKNj) kao njemačka podružnica HSK dosljedno ima iste ciljeve, znači okupljati i povezivati hrvatske udruge i pojedince u Njemačkoj. Zauzima se za interese Hrvata

koji su većinom 60-ih i 70-ih godina stigli kao „gastarbajteri“ u Njemačku. Zastupamo prvotno interese prve i druge generacije Hrvata ovdje u Njemačkoj. Tu se razlikujemo, na primjer od podružnica HSK u Južnoj Americi, SAD-u, Srbiji ili Južnoj Africi. Specifična je također činjenica da u Njemačkoj živi najveći broj izvandomovinskih Hrvata u Europi, procjenjujemo otprilike 350.000 osoba. Hrvati u Njemačkoj su zbog geografske blizine posebno povezani s domovinom. Zbog velikog broja Hrvata i hrvatskih drugih u Njemačkoj spadamo među najveće i najbolje organizirane nacionalne kongrese u svijetu.

Na tragu dosadašnjeg djelovanja

Žz: U kojem će se pravcu razvijati kongres pod Vašim vodstvom u Njemačkoj?

Mijo Marić: Zalagat ću se za kontinuitet dosadašnjeg rada i graditi ćemo na dobrim temeljima koje smo naslijedili od prethodne uprave na čelu s Brankom Marićem: sve regionalne krovne udruge Hrvata su se ućlanile u HSKNj, a i mnoge druge ustanove, udruge i pojedinci su se pridružili. Rad je profesionaliziran, financijski smo se konsolidirali, i predstavili smo HSKNj u svim većim gradovima u Njemačkoj. Na tom putu ćemo nastaviti. Neće biti revolucije, nego evolucije prema još

učinkovitijem i profesionalnijem djelovanju. Strategiju i konkretne projekte izradit će nova uprava, koja će se okupiti na sastanku početkom svibnja. Mogu spomenuti dva znatna i vrlo važna projekta, koja spadaju u ovaj mandat: pripreme 2. hrvatskih svjetskih igara u Zadru 2009. godine i objavljivanje drugoga Adresara HSKNj, „Gelbe Seiten“ Hrvata u Njemačkoj. Osobno želim, da se u njemačkim i hrvatskim medijima više čuje o zbivanjima među Hrvatima u Njemačkoj. Želim intenzivirati kontakte u odnosu prema njemačkim političkim strankama i institucijama. Potrebno je uvidjeti možemo li više profitirati od fondova za kulturu ili rad udruga na komunalnoj, nacionalnoj i razini EU-a; tu su strukture drugih stranaca u Njemačkoj mnogo profesionalnije postavljene. Moramo razmišljati o mogućnostima, kako dugoročno financirati rad HSKNj. Naravno, trebamo i nadalje motivirati mlade, da sudjeluju u radu HSKNj. Glavni cilj će biti i nadalje povezivanje Hrvata i očuvanje hrvatskoga kulturnog i duhovnog naslijeđa.

Žz: Kako gledate na odnos Kongresa prema hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj?

Mijo Marić: Hrvatske katoličke misije su najvažniji nosilac hrvatske kulture u njemačkoj dijaspori. One nisu samo vjerska već i kulturna i društvena središta iseljene Hrvatske. U hrvatskim mi-

i duhovnog naslijeđa

sijama i zajednicama diljem Njemačke se okupljaju tisuće Hrvatica i Hrvata svih uzrasta. Dakle suradnja Kongresa s misijama je od posebne važnosti. Hrvatskim misijama i zajednicama pomažemo preko naših mreža i promidžbom njihovih važnih aktivnosti i projekata.

Na čelu druga generacija Hrvata

Žz: *Vi spadate među mlade Hrvate koji su se ovdje školovali. Na koje će načine Kongres biti usmjeren upravo prema mladima?*

Mijo Marić: Treba istaknuti da je krovna udruga Hrvata u Njemačkoj HSKNj provela generacijsku smjenu: prvi put je druga generacija na čelu krovne udruge. Ta činjenica ukazuje na jedan od središnjih izazova svih hrvatskih udruga ovdje: egzistencija i kontinuitet udruga i njihovog rada i djelovanja ovisi o tome hoće li uspjeti angažirati drugu (i treću) generaciju za rad u svojim redovima. Prva generacija kreće u mirovinu, odnosno vraća se u domovinu, dakle smjena generacije je neophodna. Samom činjenicom da je 60% mladih osoba u upravi HSKNj, Kongres je već usmjeren prema mladima. Gdje su mladi aktivni, tu će se lakše privući i druge mlade. Dalje, možemo i moramo se usmjeriti prema mladima sa zanimljivim projektima. Treba istaknuti, da volonterski rad u HSKNj ili općenito u udrugama proširuje horizont, stvaraju se važni kontakti, mnogo ljudi se može upoznati i mnogo naučiti. Trebamo još jače poticati drugu i treću generaciju da se ne smijemo asimilirati.

Žz: *Što bi, po Vašem mišljenju, trebalo više činiti na konkretnijem povezivanju Hrvata u Njemačkoj, a i u svijetu?*

Mijo Marić: Povezivanje Hrvata uvjetuje njihovo bolje informiranje. To znači, da ćemo nastaviti s aktivnostima, koje sada već provodimo. Naravno povezivanje se čini i u sklopu predsjedništva HSKNj, koje obuhvaća Hrvaticu i Hrvate iz svih pokrajina Nje-

mačke. Svatko dobro poznaje svoju regiju i aktivne pojedince i udruge tako i čini svoj doprinos pri umrežavanju. I ne zaboravimo, da svaka manifestacija, predavanje, proslava, predstavljanje knjiga, simpozij ili skup mladeži povezuje posjetitelje i nazočne.

„Budućnost u domovini Hrvatskoj“

Žz: *Vi ste i predsjednik Hrvatskoga akademskog saveza. Recite nešto o budućoj suradnji Kongresa sa Savezom?*

Mijo Marić: Hrvatski akademski savez (HAS) je mreža, koja okuplja hrvatske, i podrijetlom hrvatske studente i akademikare diljem Njemačke i jedina je kao takva na razini čitave Njemačke, koja obuhvaća Hrvate druge generacije u Njemačkoj. HAS ima važan potencijal što pokazuje iz godine u godinu organiziranje Duhovskih susreta tijekom kojih se radi profesionalno i na visokoj razini. Znači, HAS je idealan regrutacijski potencijal za HSKNj. Imamo vrsne mlade Hrvaticu i Hrvate svih zvanja na raznim zanimljivim pozici-

jama na svim područjima u Njemačkoj. Za svaki projekt bi imali potrebno profesionalno znanje, ako uspijemo motivirati pojedince. Ja ću nakon dvije godine mandata u HAS-u kao glavni tajnik, i dvije godine kao predsjednik HAS-a završiti svoj angažman u HAS-u, ali ću ostati usko povezan s našim mladim Hrvatima. Konkretno bi spomenuo zajednički projekt HSKNj i HAS-a „Back to Croatia? Budućnost u domovini Hrvatskoj“, u kojoj smo prvi put u hrvatskoj dijaspori u Njemačkoj istražili temu povratka u Hrvatsku među studentima i akademikarima. Istraživanje je provedeno među 305 mladih visokoobrazovanih osoba. Taj projekt ću predstaviti na Drugom kongresu hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva početkom svibnja u Splitu. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta su vrlo zainteresirani za rezultate. U tom kontekstu ćemo sigurno nastaviti s daljnjim projektima i aktivnostima.

Žz: Čini li dovoljno domovina za Hrvate u svijetu?

Mijo Marić: Hm, na to je pitanje teško odgovoriti. Ja mislim, da Hrvati u svijetu ne očekivaju mnogo od domovine da „čini“ za njih. Hrvati u dijaspori vole svoju domovinu i svoj narod i ništa više ne žele, nego da Hrvatska napreduje. Za to su spremni učiniti mnogo: pružanjem pomoći, investicijama ili povratkom. Čini mi se, da Hrvati vani samo žele, da se to prepozna u domovini i da se cijeni njihov doprinos u njezinom razvoju. Neki su ogorčeni ravnodušnošću prema njima kako u domovinskoj vlasti tako i u pučanstvu. Međutim, i dijaspora svojom pasivnošću, propustima i neorganiziranošću kao cjelina čini svoj negativni doprinos. Želim nešto drugo istaknuti: Hrvatska bi trebala puno više koristiti resurse dijasporu. Spremnost investiranja dijasporu u Hrvatsku nije sustavno korištena od strane vlade i privrede i to je propust. Za razvitak u društvo znanja je potreban puno veći broj visokoobrazovanih stručnjaka, specijalista i znanstvenika, nego što ih Hrvatska trenutno ima. Istovremeno je Hrvatska suočena s činjenicom iseljavanja obrazovanih i visokokvalificiranih ljudi. Hrvatska, kao iseljenička zemlja i zbog značajnog broja Hrvata izvan domovine je predestinirana koristiti ljudske resurse dijasporu, poglavito visokoobrazovane. Pojedini projekti i programi ministarstva rade na povratku hrvatskih znanstvenika u Hrvatsku. Te aktivnosti treba proširiti i ojačati. Privreda i poduzeća ne koriste potencijale kao što to čine npr. kineska poduzeća, koji privlače raznim instrumentima kineske absolvente elitnih sveučilišta SAD-a.

Žz: Vaša poruka za kraj?

Mijo Marić: Želim poručiti svim Hrvatima u Njemačkoj da prepoznaju važnost krovne udruge HSKNj, koja ima moć i autoritet zbilja nešto pokrenuti. Pridružite nam se, učlanite se, podržite nas s vašim idejama, angažmanom, a također i financijski. HSKNj vam može pomoći, vaše projekte uspješno ostvariti te pomoći pri kontaktima ili promidžbi. Informirajte nas o hrvatskim zbivanjima u vašim gradovima i mjestima, rado ćemo objaviti sve na našim internet stranicama. Želim istaknuti, da sve osobe u upravi HSKNj svoj angažman obnašaju dragovoljno i za to ne dobivaju nikakvih sredstava. Naprotiv: žrtvuju uz svoj posao svoje večernje sate, vikende, a svoja putovanja sami financiraju. **Razgovarao: Adolf Polegubić**

HEUSENSTAMM KOD OFFENBACHA

35. susret hrvatske mladeži i 23. biblijska

Prvo mjesto na olimpijadi osvojila je skupina Mainz II., drugo mjesto skupina iz HKM Wuppertal, a treće skupina Main-Taunus/Hochtaunus III.

Susret je započeo misnim slavljem koje je predvodio ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša

Jubilarni, trideset i peti po redu susret hrvatske katoličke mladeži iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke s 23. biblijskom olimpijadom o temi „Što je Crkva?“ održan je u subotu 28. travnja u Kulturnom i sportskom centru „Martinsee“ u Heusenstammu kod Offenbacha, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Susret na kojem se okupilo više od 1000 sudionika iz cijele Njemačke započeo je misnim slavljem koje je predvodio ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša u koncelebraciji s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem te s još 14 hrvatskih i jednim njemačkim svećenikom i uz asistenciju dvojice đakona. Sve je na početku pozdravio u ime HKM Offenbach, na čijem se području održavao susret, pastoralni referent Zvonko Orlović koji je kazao: „Neka nas sve zajedno ovaj današnji susret duhovno obogati. Danas će samo jedna skupina biti prva, a mi ćemo je svi zajedno bodriti i s njom se radovati.“ Ujedno je zaželio puno uspjeha svima na Biblijskoj olimpijadi. Ravnatelj vlč. Kutleša je u uvodnoj riječi nazočnima prenio pozdrave predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića i predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića, također i predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu dubrovačkog biskupa Želimira Puljića. „Ono radi čega smo se okupili jest vaše natjecanje u znanju Svetoga pisma, a tema ovogodišnje Olimpijade

je Crkva. Ovo je dobar početak. Najprije s Isusom Kristom želimo započeti naše zajedništvo.“

„Kad govorimo o Bogu i vjeri, vjera je više od znanja o Bogu, ona je stvarni susret s Bogom. Vjera je dijalog s Bogom. Vjera nas uvodi u dijalog između Oca i Sina u Duhu Svetom. Bog se otkriva u svome sinu Isusu Kristu. Nama Krist govori u svom mističnom tijelu, Crkvi, i zato je naša vjera bitno povezana s Crkvom. Crkva nam pomaže da se osobno susretnemo s Bogom“, kazao je u propovijedi vlč. Kutleša. „Već u prvim stoljećima kršćani su ispovijedali vjeru i naviještali Isusa Krista kao Sina Božjega i protiv carske i kraljevske volje.“ Podsjetio je da Crkva sutradan, u nedjelju moli za duhovna zvanja te da papa Benedikt XVI. u tom povodu upućuje poruku za 44. svjetski dan molitve za duhovna zvanja. „Na prvom mjestu je uvijek Božji poziv u zajedništvo s

njim. To zajedništvo nam nudi Isus Krist. Plod toga zajedništva je Crkva, ali ne kao zgrada, institucija, hijerarhija, nego zajednica krštenih, koji su Kristovom riječi otkupljeni. Krist je sakrament i mjesto susreta Boga s čovjekom. Crkva je sakrament i mjesto susreta čovjeka s Kristom. U toj Crkvi svećenik svojom svećeničkom službom gradi vezu između Krista i zajednice; između Boga i ljudi“, istaknuo je. Potaknuo je mlade na odgovor na Božji poziv. „Prepoznajte potrebe i odgovornost za svoj narod. Hrabro se uključite u velike struje svetosti koje su pokrenuli hrabri sinovi hrvatskoga naroda, kako u Crkvi tako i u odgovornoj povijesti. Živite svoj život, ali ne odbijte i prihvatite Božji plan o vama.“

Misno slavlje uveličao je VIS „Misterij“ iz franjevačkog samostana Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije iz Dubrave u Zagrebu pod vodstvom fra Miljenka Šteke.

Nakon misnog slavlja uslijedio je objed, a nakon objeda pristupilo se 23. biblijskoj olimpijadi, koja je započela hrvatskom himnom „Lijepa naša“. Sve je pozdravio generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Petar Uzorinac koji je istaknuo kako se radi o dugoj i vrijednoj tradiciji održavanja takvih susreta i Biblijskih

Za vrijeme pismenog dijela natjecanja

olimpijada

olimpijada. „Moramo odati priznanje svima koji su vodili brigu kroz sve to vrijeme da se hrvatska mladež okuplja i da se očuva tradicija, kultura, jezik i sve ono što drži državnost jednoga naroda“, kazao je izrazivši nadu da će u nekoj budućnosti tradiciju takvog okupljanja nastaviti djeca sadašnjih mladih natjecatelja. Prije nego je otvorio Olimpijadu, delegat o. Bebić je između ostalog kazao kako je taj jubilarni susret hrvatske katoličke mladeži dokaz da kršćanstvo ne može postati umorno i storo zbog toga jer je, kako je kazao, svatko od nas po sakramentu krštenja i potvrde postao član neuništivog Božjeg naroda – Crkve. Podsjetio je također da je prva Biblijska olimpijada održana 1975. o temi „Jaganjac – ključ povijesti“ te da se ta tema jako dobro povezuje s ovogodišnjom temom o Crkvi. „Možemo s velikom sigurnošću ustanoviti kako na kugli zemaljskoj nema dragocijenijega, a i vrijednijega od Crkve. Budimo ponosni što smo i mi članovi Crkve i da nismo, možda se nikada ne bismo susreli u životu, posebno na jednom ovakvom susretu.“

Natjecanje, u kojem je sudjelovalo sedamdeset i šest skupina iz trideset i jedne hrvatske katoličke misije i zajednice iz Njemačke, započelo je pismenim ispitom.

Skupine su pristigle iz sljedećih misija i zajednica: Augsburga, Berlina, Bielefelda, Darmstadta, Dortmunda, Düsseldorfa, Ehingena, Esslingena, Essena, Frankfurta, Gelsenkrichena i Bochuma, Göttingena, Hagen, Karlsruhe, Kassela, Kölna, Lüdenscheida, Ludwigsburga, Ludwigshafena, Main-Taunus/Hochtaunusa, Mainza, Mülheima, Münstera, Offenbacha, Rüsselsheima, Sindelfingena, Stuttgart-Bad Cannstatta, Stuttgart-Zentruma, Ulma, Wiesbadena i Wuppertala.

Petnaest skupina išlo je u drugi, usmeni krug natjecanja: Frankfurt I., Main-Taunus/Hochtaunus I., Main-Taunus/Hochtaunus II., Wuppertal, Main-Taunus/Hochtaunus III., Köln III., Augsburg I., Frankfurt II., Mainz III., Offenbach II., Frankfurt III., Mainz II., Mülheim, Rüsselsheim I. i Stuttgart-Bad Cannstatt I.

Prvo mjesto osvojila je skupina Mainz II. koja je dobila zlatne medalje i 500 eura, drugo skupina HKM Wuppertal – srebrne medalje i 350 eura, dok je treće mjesto – brončane medalje

Medalje pobjedničkim skupinama podijelio je delegat o. Bebić

i 200 eura osvojila skupina Main-Taunus/Hochtaunus III., a koje im je uručio delegat o. Bebić. Ravnatelj vč. Kutleša također je čestitao pobjednicima. Pobjedničku skupinu iz HKM Mainz, Mainz II., koju sačinjavaju Ivan Dodig, Ana Marija Ramljak, Jurica Filipović, Ana Maria Matušek i Milica Antonija Latinić, pripremila je pastoralna suradnica s. Dragica Ljubos uz pomoć voditelja misije fra Ante Bilića. Drugoplasiranu skupinu iz HKM Wuppertal pripremao je voditelj misije fra Ante Maleš, a skupinu sačinjavaju: Frano Naletilić, Melanie Ivezić, Stefanie Ivezić, Josipa Babić i Katarina Babić. Trećeplasiranu skupinu iz HKM Main-Taunus/Hochtaunus, Main-Taunus/Hochtaunus III., u kojoj su bili Ivona Galić, Antonija Veselić, Monika Vincek, Antonela Tunanović i Romano Alduk, pripremila je pastoralna suradnica s. Magdalena Višić uz po-

moć voditelja misije fra Željka Ćurkovića. Sve misije iz kojih su se skupine natjecale na Olimpijadi dobile su spomenice i prigodne knjige.

Za ispravnost natjecanja se pobrinula prosudbena komisija na čelu s predsjednikom Ilijom Drežnjakom, dok su članice bile Dražena Brešić i Kristina Kovačević. Zapisnik su vodile Dubravka Mihaljević i Marija Lovrić. Za tehniku se pobrinuo Dario Kozjak. Delegat o. Bebić je posebno zahvalio osoblju Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta Ani Drežnjak, Romani Kašaj, Ljubici Markovica-Baban i dr. Adolfu Polegubiću, koji je ujedno vodio program, na pripremi Susreta i Olimpijade.

Na kraju je za mlade priređen zabavni program u kojem je nastupio VIS „Misterij“ iz Zagreba.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Izjave članova pobjedničke skupine Mainz II.

Milica Antonija Latinić: „Ova mi pobjeda znači jako puno. Za uspjeh je zaslužna cijela skupina. Ovoga smo puta pokazali da samo zajedno možemo doći do pobjede. Dolazimo i na sljedeću Olimpijadu.“

Jurica Filipović: „Jako sam sretan i zadovoljan. Posebno zahvaljujem našoj s. Dragici koja je s nama pripremala nastup na Olimpijadi. Svi članovi skupine su dali svoj doprinos i zahvaljujući tome smo uspjeli osvojiti zlatnu medalju.“

Ana Marija Ramljak: „Meni također ova pobjeda znači jako puno. Važna je potpora svih koji su nas pratili na putu do pobjede. Pripremali smo se jako dugo.“

Ana Maria Matušek: „Ovo mi jako puno znači. Zahvaljujem i mojim roditeljima, baki i djedu, koji su sa mnom također puno radili i žrtvovali se za mene. Ovo je veliki događaj za našu misiju, a i za sve nas osobno.“

Ivan Dodig: „Ova mi pobjeda znači jako puno, posebno zato što sam se jako puno trudio da naučim. Zahvaljujem svima koji su nam pomogli da uspijemo, posebno mojim roditeljima, s. Dragici i fra Anti Biliću.“

S. Dragica Ljubos: „Zahvalna sam našoj mladosti koja se žrtvovala i koja je redovito dolazila učiti. Trudili smo se svi zajedno. Zahvalna sam posebno Bogu što smo uspjeli doći do prvog mjesta. Drago mi je posebno zbog ovih mladih da im to bude poticaj da idu naprijed.“

Fra Ante Bilić: „Pobjeda je poseban poticaj mladima da se i dalje okupljaju, iako je to za župnika uvijek izazov. Župa će dati svoj doprinos tako da ćemo s natjecateljima ići u Rim. To sam obećao, a to ću i ispuniti.“

HRVATSKE KATOLIČKE ZAJEDNICE LUDWIGSBURG, KORNTAL, VAIHINGEN/ENZ, BIETIGHEIM-BISSINGEN I ILLINGEN

Nezaobilazna uloga pastoralnih vijeća

|| Hrvatska katolička misija Ludwigsburg osnovana je 1969. godine, a danas je ||
na tome području oko 5000 vjernika.

Hrvatska katolička misija Ludwigsburg osnovana je 1969., danas je na tome području oko 5000 vjernika. Prema novom ustroju u biskupiji Rottenburg-Stuttgart na području HKM Ludwigsburg utemeljeno je pet hrvatskih katoličkih zajednica: HKZ sv. Petra i Pavla u Ludwigsburgu (Mömpelgardstr. 6, 71640 Ludwigsburg; tel. 07141926971; fax. 07141903890), HKZ sv. Ivana Krstitelja u Korntalu (Tubizer Str. 5, 70825 Korntal; tel. 07114694541; fax. 07114694542), HKM sv. Ante Padovanskog u Vaihingen/Enzu (Goethestr. 54, 71665 Vaihingen a.d. Enz; tel. 07042816870, fax. 070425562), HKZ sv. Franje Asiškoga u Bietigheim-Bissingen (Uhlandplatz 1, 74321 Bietigheim-Bissingen; telefon 071427739472, fax. 071427739473) i HKZ sv. Ilije u Illingenu (Eichwaldstrasse 35, 75428 Illingen; U prve tri zajednice župnik je fra Jozo Župić, a u ostale dvije fra Anđelko Validžić.

„Izbjegavati sve što nas dijeli“

U HKM Ludwigsburg djelovali su sljedeći župnici: od 1969. do 1979. dr. fra Metod Kelava, od 1979. do 1982. fra Ivan Datur, od 1982. do 1986. fra Mirko Marić, od 1986. do 1994. fra Petar Vučemilo, od 1994. do 1995. fra Nedjeljko Šabić, od 1995. do 2001. fra Dušan Džimbeg, od 2001. do 2004. fra Petar Čirko, a od 2004. fra Jozo Župić. Dušobrižnici su bili: od 1986. do 1991. fra Nedjeljko Brečić, od 1991. do 1994. fra Josip Božić-Stanić, od 1994. do 1997. fra Josip Kulović, od 1997. do 2001. fra Ante Grčić te od 2001. do 2006. fra Anđelko Validžić. Svi su i župnici i dušobrižnici članovi Franjovačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Kao pastoralne suradnice i suradnici u misiji su djelovali: od 1972. do 1982. s. Cecilija Mikac, od 1974. do 1976. Otilija Mikulec, od 1976. do 1979. s. Renata Zovkić, od 1979. do danas Ana Madunić, od 1981. do 1984. Teo Šprajc, od 1984. do 1992. Ivan Grbavac, a od 1994. pa do danas pastoralni referent je Božo Trvdinić. Tajnica u Ludwigsburgu je Jasmina Lorenz-Hinde-

Župnik u Ludwigsburgu, Korntalu i Vaihingu a.d. Enz fra Jozo Župić

rer, u Korntalu Biljana Skender, u Vaihingen a.d. Enz Tijana Buterin, u Bietigheim-Bissingenu Anđela Jurčević, a u Illingenu Marko Mešin.

„Što bih trebao reći u ovom svečanom času kao voditelj Hrvatske katoličke misije, koja je našla svoje sjedište pod krovom ovoga Hrvatskoga doma“, upitao je prvi voditelj misije o. Kelava u prigodi otvaranja Hrvatskoga doma u Ludwigsburgu 19. rujna 1972. „U prvom redu: apeliram na sve posjetitelje ovoga Hrvatskog doma, da čuvaju čast i značenje ove kuće kao zjenicu svoga oka. Zatim: neka promiču u njemu sve što ljude ujedinjuje i spaja u humanitarnom i kršćanskom smislu riječi, a nastoje izbjegavati sve što ih dijeli.“ Toga su se Hrvati desetljećima pridržavali, okupljajući se svake nedjelje nakon mise, a često i radnim danom u Hrvatskom domu, a ta se hvale vrijedna tradicija očuvala do danas. Na žalost, Hrvati će uskoro Dom morati napustiti, a nove prostorije će dobiti u sklopu dekanatske zgrade.

Aktivnosti u zajednicama

Nedjeljna misna slavlja slave se u crkvi Presvetog Trojstva u Ludwigsburgu u 11.30 sati, u crkvi sv. Ivana Evanđelista u 13 sati, u crkvi sv. Bonifacija u Kleinglattbachu u 14.30 sati, u crkvi sv. Lovre u Bietigheim-Bissingenu u 13 sati i u crkvi sv. Josipa u Illingenu u 15 sati. Misa je svakoga dana u Hrvatskom domu u 18.30 sati. Veće priredbe priređuju se za Majčin dan, Nikolinje i poklade. Hrvati sudjeluju zajedno s Nijemcima na Tijelovskoj procesiji. Za polnoćke se mise za Hrvate slave u evangeličkoj crkvi Mira u Ludwigsburgu. U Ludwigsburgu se svakog petka okupljaju mlade obitelji s djecom. Suradnja s

drugim hrvatskim zajednicama je vrlo dobra. To dolazi posebno do izražaja oko pomoći svećenika za uskrсну i božićnu ispovijed. Ove se godine za sakrament prve sv. pričesti priprema oko 20 prvopričesnika, a za sakrament sv. potvrde više od 20 potvrđenika. Inače, svake subote u 10 i 11 sati u Hrvatskom domu je vjeronauk za djecu od 1. do 8. razreda. Prva pričest se slavi 16. lipnja, a potvrda, koju će podijeliti gospičko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović, 23. lipnja. Inače slavlje potvrde priređuje se svake druge godine.

Župnik u Bietigheim-Bissingenu i Illingenu fra Anđelko Validžić

Pastoralna vijeća djeluju u svih pet zajednica. U svih pet zajednica djeluje i više od 40 ministranata. U Ludwigsburgu i Bietigheimu djeluje molitvena skupina. U Ludwigsburgu se sastaju utorkom, a u Bietigheimu srijedom u 19 sati. Crkveni zbor vodi Ana Madunić. Nastupao je na smotrama, a također i u raznim prigodama u Ludwigsburgu i šire. U Korntalu svira Sonja Knežević koja tamo vodi i dječji zbor i zbor odraslih. U Illingenu svira Marija Bauer. Vjeronauk se drži u svim zajednicama. Vjernici sudjeluju i na Biblijskim olimpijadama, smotrama folkloru te u drugim aktivnostima. Vjernici svake godine idu na hodočašće u Lurd, a ove će se godine priključiti hrvatskim vjernicima iz Stuttgarta. Mladi Hrvati posjetili su više puta i umirovljenički dom u kojem su izveli prigodni program. Prošle su godine hodočastili u Rim. Hrvati iz Ludwigsburga i okolice sudjeluju u raznim akcijama, između ostalog i u akciji čišćenja grada Ludwigsburga. U Ludwigsburgu djeluje folklorna skupina za odrasle i djecu, a donedavno ih je vodila Danijela Bažulić uz pomoć Zvonka Mahmeta. U zajednicama Bietig-

Dio brojne ministrantske skupine

heim-Bissingen i Illingen u kojima je župnik fra Anđelko Validžić uz molitvenu skupinu, koja djeluje u Bietigheimu, djeluje i mješoviti zbor i zbor djece i mladih kojega vodi Ana Madunić. Vjeronauk je subotom u 10 sati u Bietigheimu. Nakon vjeronauka je susret ministranata. Petkom se drži vjeronauk u 14 sati u Illingenu u crkvi sv. Josipa. Jednom mjesečno nakon mise priređuje se i susret s vjernicima u Bietigheimu.

U gradnji dvorca i Hrvati

Godine 2004. u Ludwigsburgu je osnovana crtačka škola. Dosad je priređeno više izložbi. Polaznici škole su svoje radove slali i na Međunarodni natječaj dječjih radova (Kanagawa) u Japan, a od 23.889 pristiglih radova nagrađen je rad Dominika Petričevića. U Ludwigsburgu, u kojem se nalazi daleko poznati barokni dvorac vojvode Eberharda Ludwiga, po kojem je grad i dobio ime, a u čijoj su gradnji

u 18. stoljeću sudjelovali i hrvatski majstori, također jednom godišnje održavaju se i literarno-glazbene večeri s ciljem okupljanja mladih nadarenih osoba. Jedna takva večer je posljednji put održana 18. ožujka 2006. u Ludwigsburgu, a gošća večeri je bila prof. Malkica Dugeč. U Musikhalle u Ludwigsburgu se također 4. svibnja s početkom u 19 sati održava i natjecanje za najbolji glas 2007. pod nazivom „Mikrofon je vaš“. Prvi „Mikrofon je vaš“ izveden je 2005. godine u Hrvatskome domu u Ludwigsburgu, a drugi je bio 20. svibnja prošle godine. Organizator je HKZ sv. Petra i Pavla iz Ludwigsburga na čelu s fra Jozom Župićem uz svesrdnu pomoć Mihaela Novosela, njegove supruge Slavice i Marije Penave. U Hrvatskom domu poslužuje za šankom Jure Katura, a važna je i

Vjerski život ide dalje

Predsjednica pastoralnog vijeća u Ludwigsburgu Jasmina Lorenz-Hinderer rođena je u Njemačkoj, majka je dvoje djece. „Svoju ulogu u zajednici doživljam vrlo odgovorno. Na ovakav način pokušavam dati svoj doprinos. Trebalo bi više računati na mlađe obitelji s djecom i općenito mlade da se u većem broju uključe.“

„Naše su misije odigrale veliku ulogu u očuvanju vjere i hrvatskog identiteta u Njemačkoj i u svijetu. Sad se nalazimo u vremenu integracije u njemačku Crkvu i društvo. Naši ljudi osjećaju bojazan da bi integracija mogla značiti asimilaciju. Danas je od posebnog značenja u našim zajednicama uloga pastoralnih vijeća. I onda kada možda u budućnosti ne bude hrvatskih svećenika, naši će se ljudi dobro organizirati

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Ivana u Bietigheim-Bissingenu

uloga domarice Ane Božić. Valja podsjetiti da je fra Jozo Župić prošle godine objavio knjigu pod nazivom „Čarli“ koja sadrži 50 priča iz života naših ljudi u Njemačkoj. Knjigu je ilustrirala Maja Novosel.

moći izboriti da se i dalje služe mise na hrvatskom jeziku, a također će kao nacionalne zajednice imati pravo i na materijalna sredstva. Uz organizacijsku ulogu vijeća vidim na poseban način i njihovu važnu ulogu u pripremi liturgije. Mnogi su naši ljudi razapeti između domovine i života u zemljama useljenja i često se u sebi lome“, kazao je fra Jozo Župić zaključivši kako je dobro da mlade Hrvaticke i Hrvati sve više uspješno završavaju škole te kako obećava i podatak da je prošle godine u zajednicama bilo 54 krštenja, što je rekordan broj u odnosu na prošlih devet godina. Sakrament vjenčanja sklopila su 32 para.

„Još je mnogo toga u razvoju. U Illingenu još uvijek nemamo namještaj u uredu. U Bietigheimu je taj problem riješen. Ljudi se redovito okupljaju na mise. Prihvaćaju novu situaciju, a vjerski život ide dalje. Sve se pomalo uhadava pritom je uloga pastoralnih vijeća od posebne važnosti. Sastajemo se jednom mjesečno. Zajedno dogovaramo programe. Dobro surađujemo i oni su mi od velike pomoći“, kazao je o. Validžić.

Adolf Polegubić

Snimke: A. Polegubić i S. Ledić

Vjernici za vrijeme mise u crkvi Presvetog Trojstva u Ludwigsburgu

Piše: Tonči Matulić

BIBLIJA I BIOETIKA

Etika svetosti života

|| Život samo u Bogu postoji apsolutno. Sva ostala ||
|| živa stvorenja primaju život od Boga. ||

Etika svetosti života danas živi pod opasnim stanjem. U društvu prevladava sekularističko ozračje. To ozračje, među ostalim, podrazumijeva privatnost vjere, a utjecaj religije, tj. Crkve potiskuje na margine društvenih zbivanja, u smislu da joj osporava direktni utjecaj na proces donošenja društveno relevantnih odluka o javnom životu građana. Nasuprot tome treba reći da vjera nije privatna, nego osobna stvar. Kao osobna stvar vjera je jednostavno neuklonjiva iz javne društvene sfere, jer javnost sačinjavaju konkretni ljudi, bilo vjernici bilo nevjernici. Crkva kao institucija je svjesno prihvatila odvojenost od države, tj. od svjetovne politike. Međutim, Crkva kao narod Božji je prisutna svugdje gdje je prisutan i vjernik kao član naroda Božjega. Prema tome, ako Crkva kao autoritativna vjerska institucija ne smije djelovati direktno i neposredno na javne državne poslove, ona to ipak može i mora činiti indirektno i posredno kroz svoje članove, vjernike, koji kao javne osobe ulaze u javne državne poslove s osobnom vjerom i na njezinim temeljima izgrađenoj osobnoj – kršćanskoj – savjesti. Ipak, stvari ne izgledaju tako jednostavno kao što su ovdje opisane, jer sekularističko ozračje u suvremenom društvu ide za tim da neutralizira svaki utjecaj vjere na proces donošenja društveno relevantnih odluka o javnom životu građana. Zbog toga se neprestano ističu instituti privatnosti vjere i odvojenosti Crkve od države, iako kršćanska vjera nije privatna, nego osobna stvar, a odvojenost Crkve od države ne znači da je država neka nova religija koja je u stanju sama od sebe davati građanima smisao i svrhu života. Pripadnik Crkve je istovremeno i nepodijeljno vjernik i građanin. U njegovom životu, radu i djelovanju presudnu riječ ima nadnaravna vjera, a ne naravna država. Odvojenost Crkve od države tiče se prvenstveno istine autoriteta. Ta odvojenost ne dokida autoritet istine. Crkveni i državni autoriteti su odvojeni i autonomni, ali ne s obzirom na istinu, nego s obzirom na narav poslanja i područje djelovanje. Crkva je sakrament spasenja i njezino područje djelovanja je prvenstveno

unutrašnje, tj. duhovno i moralno ili, drugim riječima, ona svojim specifičnim poslanjem i djelovanjem odgaja i oblikuje svijest i savjest vjernika za kršćanski život dostojan poziva u Isusu Kristu. Država je ljudska tvorevina i njezino područje djelovanja je prvenstveno izvanjsko, tj. političko i pravno ili, drugim riječima, ona specifičnim djelovanjem regulira javne i privatne odnose među građanima za miran i snošljiv suživot u društvu.

Tajanstvenost života

Etika svetosti života je eminentno religiozna kategorija. No, ta činjenica nimalo ne umanjuje njezinu znanstvenu, tj. racionalnu dimenziju. Naprotiv, ljudski razumski naponi oko vrednovanja vrijednosti života u sebi i vrednovanja stanja ljudskoga života u svjetlu svetosti života dobivaju sasvim nove i nepredviđene naglaske. Pojam života je analogan, a to znači da ga nije moguće svesti samo na jednu – materijalnu – karakteristiku. Život u sebi nosi i druge dimenzije. One ga štite od mogućnosti totalne biologizacije. Ta činjenica baca novo svjetlo na smisao i značenje života. Naime, kada se kaže da je život svet, tada se potvrđuje neuhvatljivost i tajanstvenost života, a upravo te činjenice ne odgovaraju sekularnom poimanju života koje apsolutizira čovjekovu tehničku manipulaciju i znanstvenu reprodukciju života. Neuhvatljivost i tajanstvenost života dane su u samome životu kao takvome, a svoje podrijetlo imaju u transcendentnome određenju života. Transcendentno određenje života proizlazi iz činjenice po kojoj je život najizvrsniji božanski atribut. Biblijska objava to obilato potvrđuje, a najveću dinamiku života otkriva u samome Bogu, kao zajedništvu života Oca, Sina i Duha Svetoga. Biblijska perspektiva života tako dimenzionira smisao i značenje života na način koji je jednostavno neprispodobiv ljudskim suvremenim mogućnostima tehničke manipulacije i znanstvene proizvodnje. Zbog toga se i pojavio trend u suvremenom društvu koji nastoji iskorijeniti svijest o svetosti života. Jer, ideja sve-

tosti života sadržava nekoliko odlučujućih argumenata koji jasno denunciraju današnje čovjekoe težnje za preuzimanjem konačne sudbine života u vlastite ruke i za istiskivanjem transcendencije iz života. Bog je izvor života. Sve živo u stvorenome svijetu prima na dar životnu snagu od Boga. Samo Bog istinski posjeduje život u punini. Ostala živa stvorenja sudjeluju u tom životu po životvornome Duhu. Zbog toga nitko i ništa nema apsolutno pravo na život. Bog kao vlasnik života je jedini apsolutni Gospodar života. U Bogu je punina života i sve što živi, živi zahvaljujući Božjoj odluci. Tako i smrt, kao sastavni dio života, pripada Božjoj odluci. Život samo u Bogu postoji apsolutno. Sva ostala živa stvorenja primaju život od Boga.

U sekularnom društvu iznesene misli stoje na udaru žestokih kritika. Njima se redovito suprotstavlja ideja kvalitete života koja, vidjeli smo u prošlom natpisu, život općenito i ljudski život posebno isključivo vrednuje pomoću materijalističkih kriterija, negirajući transcendentnu dimenziju života. To znači da se ravna isključivo ekonomskim, tržišnim, tehničkim i znanstvenim pravilima, a sve ostalo, jer nije podložno ljudskoj kontroli, negira i odbacuje. Etika svetosti života za uzvrat uopće ne negira ideju kvalitete života. Naprotiv, etika svetosti života itekako zagovara prikladne uvjete života koji su dostojni čovjeka i prirode. Međutim, za razliku od etike kvalitete života koja preuzima apsolutnu vlast nad životom, etika svetosti života ističe objektivnu vrijednost života, priznaje Božje gospodstvo nad životom i ukazuje na duhovne i moralne dimenzije života bez kojih nije moguće shvatiti život u svjetlu autentičnoga bogatstva. Kako bilo, kršćanima iz dana u dan postaje sve jasnije da je umjesto svakodnevnih prepucavanja oko vrijednosti života u društvu daleko primjerenije i bolje provoditi u praksu jednu dosljednu etiku života, dakle etiku koja će mudro i razborito povezivati svetost i kvalitetu života, pazeći pritom da vrijednost života ne bude pogađena, a pogotovo ne od državnih zakona. ■

Christentum kann nicht müde sein

Liebe Leserinnen und liebe Leser!

Die Kroatenseelsorge in Frankfurt feiert stolz dieses Jahr das 35. Jubiläum des Kroatischen katholischen Jugendtreffens in Deutschland. Meine Glückwünsche richten sich an alle kroatischen Seelsorger und PastoralmitarbeiterInnen, an die Jugendlichen, die aktiv an diesen Treffen mitgewirkt haben und deren Eltern, sowie an das Personal der Delegatur. Im Zusammenhang mit den Jugendtreffen fand bereits zum 23. Mal die „Bibelolympiade“ statt – ein Wissenswettbewerb aus den Bereichen der Bibel, der Kirche, der Sakramente und der kroatischen Geschichte und Kultur. Zudem muss man auch das Folklorefestival erwähnen, das bereits 16 Mal stattgefunden hat.

Über hundert Tausende Kinder und Jugendliche haben aktiv oder passiv an diesen 35 Jahren der Jugendtreffen mitgewirkt, einschließlich ihrer Eltern, der Schwestern und Brüder und aller übrigen Gläubigen aus den katholischen kroatischen Gemeinden. Oft haben wir bislang auch Gäste aus der Heimat begrüßen dürfen: Chöre, Interpreten, Musik- und Folkloregruppen.

Das 35. Kroatische katholische Jugendtreffen und in dessen Rahmen die 23. Bibelolympiade sind ein Beweis dafür, dass „das Christentum nicht müde und alt sein kann“.

Alle Teilnehmer an diesem Treffen haben durch die Sakramente der Taufe und Firmung den Heiligen Geist empfangen und sind so zu Mitgliedern des unzerstörbaren Gottesvolkes – der Kirche Christi geworden. Die Seele dieses auserwählten Volkes ist der Heilige Geist, der diesem Gottesvolk unzerstörbares, unvergängliches und ewiges Leben gibt. Der Heilige Geist stärkt, verwandelt und unterstützt die Kirche und jeden seiner Mitglieder im Einzelnen zur Heiligkeit des Lebens und zum unerschrockenen Zeugnis an die Welt über das Leben Christi, Seiner Auferstehung und der Gegenwart Gottes auf dieser Welt.

Im Mittelpunkt aller Jugendtreffen steht Jesus Christus und alles jene, was mit Seiner Erlösertat in Zusammenhang steht. So war das Thema der 1. Bibelolympiade „Das Lamm – der Schlüssel der Geschich-

te“. Die 2. Bibelolympiade befasste sich mit dem „Turnier der Königin Jelena“ thematisch mit der Geschichte der Katholischen Kirche beim kroatischen Volk auf dem Adria-Gebiet. Die Themen anderer Bibelolympiaden waren die Sakramente, die Heilige Schrift und die großen Glaubensvorbilder Abraham, Moses, Jesaja, die Apostel, Muttergottes und die Heiligen. Die Themen waren immer herausfordernd und belehrend zugleich. Man lernte auch über die heilige Dreifaltigkeit und die Kirche, diese heiligen Geheimnisse des christlichen Glaubens und über alles was das Christentum beseelt hat. Das Thema der vorletzten Bibelolympiade war beispielsweise „Geistiges und kulturelles Erbe Kroatiens“. Der Heilige Geist hat die Teilnehmer dazu bewogen intensiv über ihren Glauben und dessen Inhalte zu lernen. Durch das Lernen konnten sie erfahren, dass Jesus Alpha und Omega, Anfang und Ende, der Schlüssel der Geschichte ist.

Ich bin überzeugt davon, dass die Bibelolympiade einen starken Einfluss auf die religiöse und kulturelle Bildung der kroatischen katholischen Jugend in Deutschland hat. Auch an der diesjährigen, kürzlich stattgefundenen, Olympiade in Heusenstamm waren wieder über tausend Kinder und Jugendlichen versammelt. Über 400 Jugendliche haben aktiv mitgewirkt. Das sind meistens Kinder, die zur dritten Generation der Kroaten gehören. Bei einer großen Anzahl der Teilnehmer hatten ihre Eltern selbst früher an der Bibelolympiade oder an den Sportwettbewerben, die früher ein Teil dieser Olympiade waren, oder am Folkloretanz mitgewirkt.

Der Erfolg all' dieser, seit vielen Jahren stattfindenden, Jugendtreffen ist dem Einsatz und der Arbeit des Personals der Kroatenseelsorge in Frankfurt, der Regionsvertreter, Seelsorger, der PastoralmitarbeiterInnen, der Eltern und der Teilnehmer selbst zu verdanken. All' dies erfordert viel Zeit und Mühe für das Lernen des Lernstoffes. Dieses kroatische katholische Jugendtreffen ist unvergleichlich immer ein Anziehungspunkt für die Jugend gewesen und ist heute noch für sie be-

„Herr, deine Huld währt ewig.
Lass' nicht ab vom Werk deiner Hände!“ (Ps 138,8)

geisterungsfähig. Die Jugendtreffen beginnen immer mit einer gemeinsamen Eucharistiefeier, an der oftmals kroatische und deutsche Kardinäle und Bischöfe, Vertreter des Rates der Kroatischen Bischofskonferenz und der Bischofskonferenz von Bosnien und Herzegowina für die kroatische Auslandsseelsorge, gemeinsam teilnahmen. Die zahlreichen Begrüßungsreden wurden von den verschiedenen Vertretern der deutschen Bistümer, Bürgermeister, und der kroatischen Konsulate gehalten. Zusammengefasst für all diese Jahre kann man nur in Dankbarkeit zurückblicken und für die Zukunft hoffend feststellen, dass solange diese Jugendtreffen existieren, es auch unsere Gemeinden in Deutschland geben wird. Das ist ein Zeichen für eine lebende Gemeinde. An den Jugendtreffen wird die kroatische katholische Einheit und Gemeinschaft gelebt. Man spricht, singt und betet größtenteils in der kroatischen Sprache. Die Jugend soll ihre „religiöse und nationale Herkunft“ nicht vergessen. Zwei Worte spielen deshalb eine Schlüsselrolle: kroatisch und katholisch. Unter dem Zeichen dieser Worte sind unsere Missionen in Deutschland und weltweit entstanden – deshalb finden auch die Jugendtreffen statt. Diese Worte sind ein Magnet, der viele Kroaten Katholiken anzieht, damit sie gemeinsam leben, beten, ihren Glauben stärken und diesen katholischen Glauben an die jüngere Generation weitergeben. Gäbe es diese bedeutungsträchtigen Worte nicht, hätte es auch keine 35 Jugendtreffen unter der Organisation unserer Kroatenseelsorge in Frankfurt gegeben. Vielleicht wurde hier nicht alles erwähnt was erwähnenswert wäre, aber ein herzlicher Dank geht an alle, die unabhängig davon in welcher Form, zum Gelingen der Jugendtreffen beigetragen haben. Allen jetzigen, vergangenen und zukünftigen Teilnehmern an den Jugendtreffen kann ich nur sagen: „Großes hat der Herr an uns getan. Da waren wir fröhlich.“ (Ps 126,3)

Gottes Segen und Gnade soll alle Teilnehmer, die an 35 kroatischen katholischen Jugendtreffen mitgewirkt haben, begleiten.

Ihr Pater Josip Bebić, Delegat

Wir müssen unsere Kinder besser schützen

Die Gewalt an Schulen nimmt laut Kriminalstatistik erschreckend zu. Dabei werden die Täter immer jünger und brutaler. Der einstige klassische Schülerstreich, der körperlich niemandem wehtat, ist schon längst durch nackte Gewalt ersetzt worden. Von Kindern, die voller Aggressionen, gewaltbereit und bewaffnet in die Schule kommen ist in den Medien zu hören, und von Lehrern, die nicht einzuschreiten wagen, weil sie sonst selbst zu Opfern werden. Und dabei ist jugendliche Gewalt nicht allein ein Problem sozialer Randgruppen. Schüler von Gymnasien berichten ebenso häufig über Gewaltanwendung und Misshandlungen seitens ihrer Mitschüler wie Kinder von Hauptschulen.

Tragischer „Trend“

Dass von diesem tragischen „Trend“ auch Hochschulen betroffen sind, zeigt in diesen Tagen auf erschütternde Weise der Fall des 23 Jahre alten Studenten Cho Seung-hui, der an der Virginia-Tech-Hochschule im amerikanischen Bundesstaat Virginia in einem Amoklauf 32 Menschen, Studenten und Professoren, und anschließend sich selbst tötete. Laut Medienberichten war es der schlimmste Amoklauf in der amerikanischen Geschichte.

In seinem sorgfältig aufbereiteten „Multimedia-Manifest“ an den Fernsehsender NBC hatte der Täter in einem eigenhändig aufgenommenen Videoclip an die Gesellschaft appelliert: „Dank euch sterbe ich wie Jesus Christus, um Generationen von schwachen und wehrlosen Menschen zu erleuchten“. In seinem Artikel „Überzeugt, das Böse vernichten zu müssen“ (FAZ vom 20. April 2007) deutet der Psychologe Uwe Füllgrabe auf das Innenleben des Amokläufers hin, der in seinem quasireligiösen Weltbild von der Außenwelt offensichtlich als eine Art mythische Figur, als Märtyrer, gesehen werden wollte. Cho verehrte auch die Amokschützen Harris und Dylan, die 1999 an der

Columbine High School 13 Personen töteten, als Märtyrer. Füllgrabe sagt in seinem Artikel weiterhin, dass das Vorhandensein einer Waffe den Amokläufer zur Tat noch animieren könne oder „Um es mit dem Psychologen Leonard Berkowitz zu sagen: Nicht der Finger bewegt den Abzug, sondern der Abzug bewegt den Finger.“

Was ist das nur für eine verkehrte Welt, in der Pädagogen bzw. Lehrer und Mitschüler den Gewaltverbrechen von Jugendlichen taten- und schutzlos ausgeliefert sind? Was ist das bloß für

In einer Welt voller Lüge und Manipulation, die immer unberechenbarer und unkontrollierbarer wird, sind zudem Eltern und Erzieher gefordert, ihre Kinder besser zu schützen.

eine verkehrte Welt, wenn Gewalttaten von diesem Ausmaß durch die für Jedermann einfache Waffenbeschaffung erst ermöglicht werden? Vor allem nach Gewaltverbrechen wird heftig über Waffenkontrolle gestritten und es wird die Frage nach der Schuld gestellt: Wie konnte es überhaupt dazu kommen? Die Pistole mit dem Kaliber 22 hatte der Amokschütze aus Blacksburg über das Internet von einem Waffenhändler aus einem anderen Bundesstaat bestellt.

Es ist kaum fünf Jahre her, dass ein ähnliches Blutbad wie in Amerika sich auch bei uns in Deutschland ereignete. Am 26. April 2002 nämlich, als der 18-jährige Robert Steinhäuser schwer bewaffnet in sein ehemaliges Gymnasium kam und wahllos Schüler und Lehrer und dann sich selbst umbrachte. Die traurige Bilanz des Massakers waren 16 Tote. Am zweiten Jahrestag des Amoklaufs 2004 warnte der Direktor des Kriminologischen Forschungsinstituts Niedersachsen, Christian Pfeiffer, im ZDF vor einer „Medienverwahrlosung unserer Kinder“. Zu früh und zu unbeaufsichtigt hätten sie Zugang zu Fernsehen, Internet und Videospielen. Er appel-

lierte an die Eltern, stärker ihre Erziehungsaufgabe wahrzunehmen und nicht bereits ihren jungen Kindern alle „Gerätschaften“ ins Zimmer zu stellen und zu hoffen, dass schon alles gut geht.

Viele, vor allem junge Leute, fühlen sich heute überflüssig und nicht gebraucht und viele machen sich selbst leider überflüssig, indem sie sich ins Private zurückziehen. Gewalt- und Verwahrlosungsprobleme hängen heute auch längst nicht mehr nur mit autoritären, schlagenden, sondern mit schwachen, abwesenden, weichen, konturlosen Vätern und Müttern zusammen, die nicht mehr in der Lage sind, Normen und Gesetze zu setzen, Orientierung zu geben. In unserer gleichgültigen und selbstsüchtigen Zuschauer-gesellschaft haben auch viele Eltern vor lauter „Fernsehen“ die Nahsicht verloren. „Fernsehend“ sehen viele weg von den Problemen der engsten Umgebung: in der eigenen Familie. Sie überlassen die Kinder zu häufig sich selbst oder anderen (Lehrern, Meistern, Ausbildern), während sie sich bloß „selbst“ verwirklichen.

Die Grenzen unserer egoistischen Spaß- und Zuschauer-gesellschaft

Es sieht so aus, als seien die Grenzen unserer egoistischen Spaß- und Zuschauer-gesellschaft endgültig überschritten. Lehrer und Pädagogen müssen sich wieder als glaubwürdige Autoritäten erweisen dürfen, im eigenen Interesse und im Interesse der Kinder und Jugendlichen. In einer Welt voller Lüge und Manipulation, die immer unberechenbarer und unkontrollierbarer wird, sind zudem Eltern und Erzieher gefordert, ihre Kinder besser zu schützen: vor den wachsenden schädlichen Einflüssen und Verführungen ihrer Umwelt, vor dem alles pervertierenden Unterhaltungswahn unserer Gesellschaft, vor negativen Auswüchsen der Medien und – wie der traurige Vorfall im amerikanischen Blacksburg zeigt – vor ihrer eigenen Isolierung und Hoffnungslosigkeit.

Antonia Tomljanović-Brkić

KOBLENZ Slavlje sakramenta potvrde

U nedjelju 22. travnja u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Koblenzu banjolučki biskup mons. Franjo Komarica podijelio je sakrament potvrde. Sakrament je primilo 18 mladih Hrvatica i Hrvata. Misno slavlje u crkvi sv. Franje predvodio je mons. Komarica u zajedništvu s voditeljem misije vlč. Tinom Šipošem.

Vlč. Šipoš je na početku zahvalilo mons. Komarici na odazivu. Mons. Komarica je u nadahnujetoj propovijedi zahvalio mladim Hrvatima i Hrvatima što su ostali vjerni svojoj Crkvi, te je posebno istaknuo za to zaslugu roditelja, djeđova i baka koji dugi niz godina žive izvan svoje domovine, a odgajaju ih kao da su kod kuće. „Poznato je da se danas ne poštuje Bog u ovoj Europi u

kojoj živite i kojoj i Hrvatska teži, ali vi sve morate učiniti da ustrajete u svojoj vjeri. Budite Božja djeca i istinski apostoli među ovim dobrim ljudima, ali nikada ne zaboravite svoj rodni kraj. Nemojte dopustiti da vaš rodni kraj postane tuđina.“

Slavlje je uveličao misijski mješoviti zbor, a na kraju mise vlč. Šipoš je zahvalio ocu biskupu, slavljenicima i svima

koju su sudjelovali u toj svečanosti. U ime slavljenika zahvalu su uz skroman dar izrekle Ivana Buljan i Sabina Subotić.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

MAINZ Procesija Hrvata

Ove je godine nekoliko stotina vjernika Hrvatske katoličke misije u Mainzu, na Veliki petak 6. travnja, u Križnom putu svjedočilo svoju vjeru u Kristovu muku i smrt na križu. Križni put je predvodio na hrvatskom i njemačkom jeziku voditelj Hrvatske katoličke misije Mainz fra Ante Bilić, uz sudjelovanje prof. fra Gabijela Jurišića iz Sinja. Fra Ante je i zaslužan za procesiju koja se, po prvi put od 1967. godine, od kada postoji HKM Mainz događa u

gradu u kojem je svoj njemački dom pronašao oko tri tisuće hrvatskih vjernika. Osim velike čežnje prema domovini, svaki vjernik donio je sa sobom svoj jezik, svoj način shvaćanja, ali i svoju vjersku i kulturnu tradiciju, stoga uvođenje tradicije Križnog puta na Veliki petak za hrvatske je vjernike od iznimnog značenja.

O. Bilić je napomenuo kako je procesija na Veliki petak, za hrvatske vjernike u Mainzu, još jedna čvrsta spona

s domovinom. Povezivanje s običajima, tradicijom i vjerom, posebno je značajno za mlade naraštaje koji nemaju priliku svake godine doživjeti ono što doživljavaju njihove generacije u domovini. U našoj domovini nema mjesta koje nema svoju procesiju na Veliki petak, razne običaje i molitve tijekom cijele liturgijske godine, stoga sam osjećao još veću želju uvesti procesiju Velikog petka, ovdje u Mainzu, kako bih našim vjernicima još više približio našu domovinu, kazao je o. Bilić.

Prva hrvatska katolička procesija Velikog petka, krenula je od misijskog centra do crkve sv. Bonifacija, u kojoj se punih 40 godina Hrvati okupljaju i gdje su nastavljeni obredi Velikog petka. U procesiji je sudjelovao crkveni zbor, predvođen časnom sestrom Dragicom Ljubos, te folkloristi koji su predstavili narodne nošnje iz svih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Križ, velik oko tri metra, napravljen za ovu prigodu u Mainzu, nosilo je desetak muških članova Hrvatske katoličke zajednice.

Tekst i snimka: Marijana Dokoza

BERLIN Regionalna sjednica

Hrvatska katolička misija u Berlinu bila je 25. travnja domaćin regionalne sjednice pastoralnih djelatnika iz hrvatskih katoličkih misija iz Sjeverne regije u Njemačkoj. Prethodna sjednica održana je prije dva mjeseca u Hannoveru. Regionalna sjednica je okupila 14 pastoralnih djelatnika, a predstavnik regije je vlč. Mile Miljko, voditelj HKM Hameln.

Sjednica je započela svečanim misnim slavljem u crkvi sv. Sebastijana, sjedištu Hrvatske katoličke misije

Berlin. Nakon toga je domaćin voditelj HKM Berlin fra Petar Čirko održao duhovnu misao o temi „Idite i propovjedajte Evanđelje svim ljudima“. Tijekom sjednice pastoralni djelatnici iz Sjeverne regije razgovarali su o novom ustrojstvu hrvatskih katoličkih misija i njemačkih katoličkih zajednica. Posebno zanimljiva su bila konkretna iskustva iz zajednica u kojima je došlo do spajanja hrvatskih katoličkih misija s drugim katoličkim zajednicama.

Sonja Breljak

OLOVO

Zahvala za pomoć

Upravitelj svetišta Majke Božje iz Olova, u Bosni i Hercegovini, fra Gabrijel Tomić ovih je dana uputio zahvalu Kazimiru Barukčiću iz Frankfurta za njegov doprinos oko prikupljanja novčanih sredstava kod naših ljudi u Njemačkoj s ciljem obnove toga poznatog marijanskog svetišta u Bosni.

NAŠE ZAJEDNICE

MÜNCHEN Svečana proslava Uskrsa

Hrvati glavnog grada Bavarske – Münchena i bližnje okolice, koji nisu otišli u domovinu, redovito su tijekom Velikog tjedna i Uskrsa pohađali crkve u kojima su se svete mise i obredi služili na hrvatskom jeziku. Crkva sv. Michaela na Uskrs u Münchenu bila je preplavljena hrvatskim vjernicima. Voditelj Hrvatske katoličke misije München fra Tomislav Dukić na Uskrs je u propovijedi istaknuo da je Isus uskrsnuo i da je među nama. „Kristovo uskrsnuće svjedoči da je vjstinu moguće nadvladati smrt. Smrt ne pripada neopozivo biti stvorenoga. Sjetimo se samo naših dragih osoba i pokojnika, onoga trenutka kad su prešli iz ovoga života u drugi. Danas ih se sjećamo, jer su oni živi među nama. Mi osjećamo njihov život i prisutnost. To nadvladavanje smrti događa se stvarateljskom snagom Božjom moći, Božje riječi i snagom njegove ljubavi. Samo ta moć je dovoljna jaka da izmjeni strukturu materije. Oslobođiteljski sadržaj uskrsne objave jest u tome da je Božja moć ujedno i nada i radost za čovjeka. U Uskrsu Bog pokazuje samoga sebe, objavljuje svoju ljubav i snagu, koja je jača od snage smrti. On objavljuje moć svoje trojstvene ljubavi, moć Oca i Sina i Duha Svetoga. Objavljuje svoju svećmoć i pokazuje čovjeku da je On stvoritelj ljudske povijesti oko koje se vrte naši osobni životi“, kazao je o. Dukić, koji je na kraju misnog slavlja čestitao

Voditelj misije o. Dukić za vrijeme uskrsnog misnog slavlja

Uskrs hrvatskim vjernicima, i nakon toga susreo se uglednicima hrvatske zajednice, a među njima i s novim generalnim konzulom RH u Münchenu Vladimirom Duvnjakom i njegovom suprugom.

Mnoštvo hrvatskih vjernika je i na Uskrsni ponedjeljak pribivalo misnom slavlju u crkvi sv. Pavla. „Neka ovaj Uskrs bude temelj naše budućnosti, življenja i našega obraćenja kako bi nas Bog doveo do spoznaje uskrsnuća. Uskrsnuće počinje ovdje na zemlji“, kazao je dušobrižnik u HKM München fra Draško Teklić u propovijedi.

Kroz dane Velikog tjedna pjevanje i čitanje Muke Isusove na sv. misama pratili su muška klapa i mješoviti misijski pjevački zbor pod ravnanjem s. Nikoline Bilić i Florijana Šibenika, ministranti, te članovi misijskog vijeća.

Tekst i snimke: Emilio Jurić

Hrvati su u velikom broju pohađali crkve u Münchenu tijekom Velikog tjedna

NÜRNBERG Susret misijskih vijećnika i djelatnika

Okupljeni sudionici susreta

U prostorijama Hrvatske katoličke misije u Nürnbergu 17. ožujka održan drugi susret misijskih vijećni-

ka i misijskih djelatnika iz hrvatskih katoličkih misija iz Augsburga, Nürnberga, Rosenheima i Münche-

na. Svrha ovakvih i budućih susreta je razmjena pastoralnih iskustava hrvatskih misija o odnosu na integraciju hrvatskih katolika u njemački crkveni život. Voditelj HKM Nürnberg don Rudolf Belko je zaželio svima dobrodošlicu, dok je predstavnik Bavarske regije za svećenike fra Ante Pranjić iz Augsburga uspješno vodio susret. Na samom početku voditelj HKM München fra Tomislav Dukić pročitao je nekoliko duhovnih misli pape Benedikta XVI. Predavanje je održao nacionalni ravnatelj Njemačke biskupske konferencije za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika mons. Wolfgang Miehele iz Bonna o temi „Crkveni vid integracije“.

Tekst i snimka: Emilio Jurić

MÜNCHEN Susret s novim generalnim konzulom

Dana 22. ožujka u Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Münchenu imenovan je novi generalni konzul Vladimir Duvnjak, koji je došao iz Stuttgarta.

U tom povodu novoimenovani generalni konzul Duvnjak se susreo s voditeljima hrvatskih katoličkih misija u Bavarskoj i hrvatskim svećenicima koji rade na bavorskim župama. Službeni susret se održao u prostorijama Generalnog konzulata u Münchenu s ciljem boljeg upoznavanja i kvalitativne suradnje konzulata i misija.

U pozdravnom govoru Vladimir Duvnjak je govorio o svom poslaničkom putu koji ga je doveo u glavni grad Bavarske, te izjavio kako je bio radostan kada je saznao da će doći na mjesto generalnog konzula. Naime, nakon Baden-Württemberga, u Bavarskoj živi najveći broj Hrvata na području Njemačke, a u gradu Münchenu živi najviše naših sunarodnjaka, oko 40 tisuća, kako je i sam potvrdio Duvnjak, te istakao da su hrvatske katoličke misije u svijetu kroz povijest dale najveći doprinos na očuvanju hrvatske uljudbe, a i njezina današnja uloga skrbništva za Hrvate se uopće ne može usporediti s drugim ustanovama. Najavljujući novu suradnju s hrvatskim svećenicima i hrvatskim udrugama na području Bavarske, između ostalog je rekao da će ona biti bolja i da će se postići koordinacija rada između udruga, misija i konzulata glede javnih nastupa i slavlja. Naravno, na isti način želi i bolju suradnju s hrvatskim dopunskim školama. Poznato mu je da bavarska vlada prije tri godine donijela odluku o prestanku financiranja dopunskih škola na materinjskim jezicima i da će se za nastavu hrvatskog jezika sada pobrinuti država Hrvatska, odnosno Ministarstvo znanosti iz Zagreba.

O konzularnom radu govorio je i poslanik Marko Perić zadužen za izdavanje viza, putovnica i ostalih poslova koji su vezani za poslanstvo na području Bavarske, te istakao da konzulat jednom u mjesecu održava „Konzularni dan“ u Nürnbergu, a da sve nužne informacije mogu dobiti na internet stranicama ili osobno kod njega. Za carinska pitanja i iseljeničtvo zadužen je djelatnik Ante Bagarić, koji je u svom kratkom izlaganju govorio o prednostima izmjena carinskog zakona za povratnike.

Nazočnima se obratio novi generalni konzul Vladimir Duvnjak

U ime 11 katoličkih misija i hrvatskih svećenika na bavorskim župama obratio se fra Ante Pranić, voditelj Hrvatske katoličke misije u Augsburgu, ističući kako se dolaskom novog konzula Duvnjaka osjeća novi duh i bolji odnosi konzulata i hrvatskih misija, jer do sada suradnja nije bila takva kako su hrvatski dušobrižnici priželjkivali. Podsjetivši na nedavni susret misijskih vijećnika i djelatnika HKM-a u Nürnbergu, rekao je da su se na tom sastanku misijski djelatnici potužili da je skinuta kamena spomen ploča darovatelja za vrijeme prošlog mandata generalnog konzula. Isto tako da bi bilo dobro da postoji u Matici iseljenika osoba koja bi trebala biti zadužena za uljudbeni i športski dio, radi bolje aktivnosti i povezanosti Hrvata u Bavarskoj, jer je to potrebno velikim hrvatskim zajednicama u Münchenu, Nürnbergu, Augsburgu i Rosenheimu. Nekada je Generalni konzulat u Münchenu imao poslanika za uljudbu i šport. Zadnja molba misijskih djelatnika je bila da treba naći neko konačno rješenje i brigu za groblje hrvatskih političkih emigranata, koji su mučki ubijeni od zloglasne Udbe, te predložili da im se njihovi posmrtni ostaci prenesu u Hrvatsku, na Mirogoj u jednu zajedničku grobnicu.

O tome je više govorio fra Ante Vuk Buljan, gvardijan samostana sv. Gabrijela u Münchenu, koji se brine o tim grobovima. Sadašnje stanje je postalo upozoravajuće, jer polako nestaju hrvatski grobovi zbog pravnih razloga, a i članovi rodbine pokojnika nemaju više interesa ili ih nema, te kako se nekada o tim grobovima bri-

nuo politički emigrant Iko Prka, koji je danas teško bolestan i nije se u stanju više brinuti. Predložio je Generalnom konzulatu da nešto učini kao hrvatska ustanova. Na to se javio i fra Tomislav Dukić, voditelj HKM-a u Münchenu, te predložio g. Duvnjaku da brigu o hrvatskim grobovima treba povezati uz Hrvatski konzulat, jer svećenici se nakon svojih službovanja premještaju na drugu službu, stoga je upitno tko će preuzeti tu brigu.

Konzul Duvnjak se složio s njegovim mišljenjem, jer je logično da hrvatska ustanova, u ovom slučaju Generalni konzulat može odigrati svoju pravnu i autorativnu ulogu što se tiče prenosa posmrtnih ostataka političkih emigranata u Hrvatsku, obećao je da će se raspitati u Ministarstvu vanjskih poslova kakvo je razmišljanje o tome i kako se to može riješiti. Na koncu susreta uz zakusku novi generalni konzul Duvnjak je zahvalio svima na odazivu i istaknuo kako dolazi novo razdoblje suradnje s iseljeničtvom.

Tekst i snimka: Emilio Jurić

UPOZORENJE

Novi brojevi telefaksa:

- Hrvatska katolička misija Bielefeld: 0049521 5217052
- Hrvatska katolička misija Regensburg: 0049 941 8945386

• **Molimo sve nove pretplatnike** koji su poslali novac na naš žiro račun da nam pošalju i svoju adresu. Hvala!

DUISBURG

Izabrana Majka godine

Na proslavi Majčina dana, 5. svibnja, u Hrvatskoj katoličkoj misiji Duisburg hrvatska mladež i članovi folklorne skupine „Adria“, pod vodstvom Tanje Maleš-Krznar, posebnu pozornost obratili su majkama, koje se brinu za svu djecu u misiji i odrasle, a osobito za očuvanje hrvatske nošnje i pružanja potpore folkloru i crkvenom pjevanju. Mladi su nagradili sedam članova folklorne sku-

pine sa srebrenim medaljama: Nadu Kopilaš, Kristinu Sakač, Mandu Oršulić, Katarinu Krznar, Evicu Bočkinac, Vlatka Karduma i Božeku Drašića. Posebno je majka Anka Vrkić izabrana za „Majku 2007. godine“ od skupine „Adria“ za neumorni trud te dobrovoljni doprinos u šivanju više od 20 folklornih ličkih nošnja. Anka Vrkić ima zlatne ruke. Svoje pozitivne osobine, radost i ljubav prema folkloru i crkvenom pjevanju, nije prenijela samo na svoju djecu, već i na unučad i druge vjernike u misiji. ■

TÜBINGEN

Misa za djecu

Vlč. Šutalo s djecom za vrijeme propovijedi

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Vinka Paulskog u Tübingenu, koju vodi vlč. Ivica Komadina, u nedjelju 18. veljače, služena je sv. misa koju je predvodio vlč. Marko Šutalo. Misi su pribivali ovogodišnji prvopričesnici iz te zajednice, uz sudjelovanje dječjeg zbora koji je prevodila trinaestogodišnja Vlatka Vukašinac, a koji je dobro pripremila pastoralna su-

radnica s. Mirjam Iaco. Vlč. Šutalo je u propovijedi govorio o dječaku Davidu te je istaknuo kako poput Davida ljudi trebaju biti vjerni Kristu, zaštitniku života i smrti. Valja podsjetiti kako će u svibnju prvu sv. pričest u zajednicama u Reutlingenu, Metzingenu i Tübingenu primiti 38-ero djece; jedanaestero djece više nego prošle godine.

Ante Kekez

IN MEMORIAM

Tatjana Bulat

Nakon kraće i teške bolesti nedavno je blago u Gospodinu u Koblenzu preminula Tatjana Bulat. Rođena je u Šibeniku 1929., a poput mnogih Hrvata 1964. napustila je svoj voljeni grad i sa zvanjem inženjera građevine, uzornim radom stekla zasluženu mirovinu.

Tatjana Bulat nije bila od velikih riječi, ali se je isticala svojim radom, posebno u Hrvatsko-njemačkom društvu i Hrvatskom društvu gdje je predano vodila riznicu. Radila je istim žarom i u ovdašnjoj Hrvatskoj katoličkoj misiji, Društvu prijatelja Koblenz-Varaždina, a uvijek je bila pri ruci i ovdašnjem ogranku Hrvatske demokratske zajednice. Koliko je bila obľubljena među ovdašnjim Hrvatima, najbolje se vidjelo na njenom ispraćaju ispred crkve sv. Franje u Koblenzu. Predstavnici svih ovdašnjih hrvatskih udruga bili su nazočni kao i mnogi prijatelji. U ime svih udruga od drage pokojnice biranim se riječima oprostio predsjednik Hrvatsko-njemačkog društva Wolfgang Taubmann te joj je zahvalio za sve dobro što je učinila za ove udruge, a i šire. Zahvalu i sućut svima od varaždinskog Bedema ljubavi pročitala je Ana Schon, a posebno lijepe riječi zahvale uputila je Ana Taubmann u ime kumstva. Tatjana Bulat voljela je svoju domovinu, pomagala je i organizirala razne priredbe i slala pomoć potrebnima u svom Šibeniku i šire, a to pokazuje i želja njezine sestre i obitelji da umjesto cvijeća novac bude upućen Dječjem domu u Kninu.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

OBAVIJESTI

- **Hrvatski kulturni dani u Mannheimu** održat će se od 8. do 19. svibnja. U sklopu dana priređuje se bodati program.
- **Radionica narodnih nošnji „Hrvatsko narodno ruho“** održat će se u Klersarskoj školi u Pučišćima na otoku Braču od 25. lipnja do 4. srpnja. (www.matis.hr)
- **Uskoro kreće program START** – stipendije za nadarene učenike doseljenike u Hessenu. Daljnje obavijesti o projektu: Gemeinnützige Hertie-Stiftung, START – Bewerber-service, Grüneburgweg 105, 60323 Frankfurt a.M., tele-

fon 069660756179; www.start.ghst.de ili Hessisches Kulturministerium, Landeskoordinator Raphael Ampedu, Walter-Hallstein-Str. 3-5, 65197 Wiesbaden, telefon 0611 8803141; R.Ampedu@hkm.hessen.de

- **Ljetna škola hrvatskog folkloru** u organizaciji Hrvatske matice iseljenika održat će se od 14. do 25. kolovoza u Klersarskoj školi u Pučišćima na otoku Braču. Daljnje obavijesti: Hrvatska matica iseljenika, Trg Stjepana Radića 3, 1000 Zagreb; fax. 00385 16 11 1522; www.matis.hr

STUTTGART/SINDELFINGEN

Dar hrvatskim navijačima

Tridesetak mladih članova Hrvatske katoličke zajednice iz Sindelfingena predvođenih fra Marinkom Vukmanom, u subotu 14. travnja, bilo je darovano počasnim ulaznicama predsjedništva VfB-a Stuttgart za nogometnu utakmicu njemačkog nogometnog prvenstva VfB Stuttgart-Hannover 96, koja je odigrana na Daimler stadionu. Radosno su oni s više od pedeset tisuća okupljenih gledatelja, navijali pa i proslavili tijesnu pobjedu VfB-a s golom razlike nad opasnim Hannoverom 96. Zahvaljujući i hrvatskim velikim imenima u VfB-u Stuttgart do protekle godine Soldi, Vranješ, Živković, Carević pa i Kuranyju (supruga mu je Sinjanka), fra Marinko Vukman je s upravom toga nogometnog kluba uspostavio prijateljsku i prisnu suradnju. Oni su, kaže fra Marinko, vrlo susretljivi, sudjelovali su s našim igračima u mnogim humanitarnim i dobrotvornim priredbama naše misije i tako pomagali mnoge potrebite u našoj domovini, ali i ovdje u Njemačkoj. Obradaovali su

nas i ovim znakom pažnje, ulaznicama za naše mlade za ovu utakmicu, koji su uz to što navijaju za Hajduk, Dinamo i vatrene, i srčani ljubitelji VfB-a Stuttgart te se nadaju da će i njihovo bodrenje pridonijeti uspjehu ovoga kluba u ovogodišnjem prvenstvu. I na sljedećoj dobrotvornoj priredbi u povodu Majčina dana 12. svibnja u Sindelfin-

genu VfB Stuttgart je jedan od naših sponzora, rekao je ponosno fra Marinko, što je dokaz da su Hrvati dobro integrirani u sve dijelove ovdašnjega života, da njeguju prijateljstva, a posebice ona nogometna koja za stuttgartske i sindelfingenske Hrvate donose opće vrijednosti suživota, dobra, mira i ljubavi.

Biserka Lukan

HERKENRATH

Korizmeni koncert

Muški Kvartet iz Herkenratha kod Kölna upriličio je za Cvjetnicu koncert duhovne zborne glazbe u župnoj crkvi sv. Antuna Abbasa u Herkenrathu. Uz njih nastupio je njihov zbor mladih i zbratimljeni gradski zbor „Brodosplit“ iz Splita, koji je bio na putovanju za Bruxelles i Bruegge. Od proljeća 1984. povezuje oba zbora intenzivno prijateljstvo. Brojni međusobni posjeti i nastupi u Splitu i Herkenrathu zapečaćeni su službenom poveljom o

bratimljenju iz 1988. u Splitu. Iz toga su se razvila i privatna prijateljstva, koja pokazuju kako su glazba i zborno pjevanje vrlo prikladni za povezivanje hrvatskog i njemačkog čovjeka. Korizmeni koncert otvorio je domaći Kvartet Herkenrath i zbor mladih, koji vodi Ursulla Pillmann. Izveli su duhovne napjeve starijih i novijih njemačkih, engleskih i američkih skladatelja. Međunarodno poznati gradski zbor „Brodosplit“ otpjevao je stare duhovne skladbe na la-

tinskom jeziku, dalmatinske serenade, „Dalmatino“ i „O, Gospe Sinjska“ – tri napjeva iz Cantate Zlato Gospine milosti – prof. Vlade Sunka, inače zborovode „Brodosplita“. Bio je to vrhunski umjetnički doživljaj. Tri puta se pljeskom hrvatski zbor vraćao pred oltar i otpjevao je crnački gospel, „U boj, u boj“ i jednu koračnicu, imitirajući glasovima limene instrumente. U Bruxellesu su sljedeći dan nastupili pred EU-parlamentarcima u kraljevskoj muzičkoj akademiji, te u Brueggu na otvaranju hrvatskog konzulata.

Juraj Planinc

ZAGREB

Antonio Macan oduševio

Dana 22. travnja, u KD Vatroslava Lisinskog u Zagrebu nastupio je hrvatski pijanist i kompozitor Antonio Macan. Nakon uspješnih nastupa diljem Europe, Macan je napokon došao i u Zagreb. „Ovo mi je prvi nastup u Zagrebu i jako se veselim. To mi je bila životna želja. Vjerujem da ću opravdati nastup pred zagrebačkom publikom i s nestrpljenjem očekujem reakcije na moj koncert“, istaknuo je prije nastupa. U nazočnosti zaljubljenika u klasičnu glazbu, koncertu su između ostalih nazočili: ravnateljica HMI Katarina Fuček, saborske zastupnice Zdenka Babić-Petričević i Jagoda Martinčević,

kao i predstavnici MVPEI i HMI-a, a također i veliki broj svećenika i redovnica. U zahtjevnom programu Macan je na koncertu izveo 32 varijacije u C-molu Ludwiga von Beethovena, Simfonijsku etidu op. 13 Roberta Schumanna, kompoziciju Bilder einer Ausstellung Modesta Musorgskoga, kao i nekoliko vlastitih kompozicija. Atraktivan je bio nastup mladog pijaniste prigodom izvođenja vlastite skladbe „Crni trenutak“, te „Miris đurđica“ i „Rastanak“.

Željka Lešić

Serić: Zorzi Pato

NAŠE ZAJEDNICE

DARMSTADT

Uvođenje u ministrantsku službu

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Darmstadtu, na Bijelu nedjelju 15. travnja, u službu ministranata po prvi put od početka postojanja misije uvedene su uz jednog ministranta i četiri ministrantice. Gloria Cornford, Bernarda Krešić, Laura Martinović, Tadi-

jana Perković i David Zovko su nakon duže pripreme sa župnikom fra Josipom Klarićem, pred cijelom zajednicom obukli ministrantske haljine i dobili ministrantski križ, te su tako započeli svoju službu služenja uz oltar.

Marija Lovrić

Snimio: L. Nemet

AACHEN

Dvadeset godina stalnog đakonata

Dana 21. ožujka u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Aachenu proslavljena je 20. obljetnica đakonata stalnog đakona u toj misiji Josipa Sunare. Voditelj misije fra Franjo Trogrlić je za vrijeme mise đakonu Sunari čestitao jubilej i od srca mu zahvalio na pomoći u aktivnostima u kojima je angažiran u toj hrvatskoj misiji. Na kraju mise čestitali su mu i brojni vjernici.

J. Dujmić

SPORT

Janica rekla „zbogom“ skijanju

Slavovu domu na Sljemenu u Zagrebu 19. travnja stigla je očekivana vijest. Janica Kostelić odlučila je nakon jednogodišnje natjecateljske stanke toga dana točno u podne s medijima podijeliti svoje daljnje životne planove, a prema očekivanjima, u njima nema skijanja. Tako je Snježna kraljica definitivno okončala bogatu karijeru, u kojoj je tri puta osvojila Svjetski kup, a u kolekciji ima i šest olimpijskih medalja. Janica je okupljenim novinarima rekla da u njoj još ima motiva, ali i da joj je dosta borbe s ozljedama, kojih je u karijeri imala previše: „Došlo je vrijeme da objavim odluku. Prestajem. Nije došlo do zasićenja skijanjem, nego su glavni razlog mog oproštaja brojne ozljede. Također, postoji bojazan da mi se ne dogodi nekakva teža ozljeda s težim posljedicama“, rekla je Janica. Janica je u svom stilu ipak dodala: „Ipak, nikad ne reci nikad. Neki sportaši vraćali su se i nakon dužih stanki.“ Snježna kraljica se na kraju zahvalila svojim roditeljima, ljudima u Skijaškom savezu, prijateljima, navijačima te svima koji su joj pružali podršku.

Janica Kostelić je tijekom karijere bila četverostruka olimpijska pobjednica, trostruka osvajačica Svjetskog

kupa i peterostruka svjetska prvakinja. Na Ol-u je ukupno osvojila šest medalja: četiri zlatne i dvije srebrne. Također, pobjeđivala je u svim disciplinama Svjetskoga kupa, a ukupno je u njemu upisala 30 pobjeda.

Janica Kostelić pomaknula je granice u svjetskom skijanju i teško je zamisliti da će je uskoro netko uspjeti dostići. U karijeri koja je bila opterećena brojnim ozljedama (deset operacija) uspjela je postati četverostruka olimpijska pobjednica, trostruka osvajačica Svjetskog kupa i peterostruka svjetska prvakinja.

Najbolja hrvatska sportašica prošle je sezone treći put osvojila Svjetski kup, te je na ZOI-u u Torinu unatoč virozi osvojila dvije medalje (zlatu u kombinaciji i srebro u super-

G). Ujedno je postala najuspješnija skijašica u povijesti Ol-a, jer je na Igrama u Salt Lake Cityju i Torinu osvojila ukupno šest medalja, četiri zlatne i dvije srebrne. Također, prošle je sezone postala jedina skijašica u povijesti koja pobjeđivala u svim disciplinama Svjetskog kupa.

Najveći uspjesi Janice Kostelić

Svjetski kup:

- triput ukupna pobjednica Svjetskog kupa 2000./01., 2002./03. te 2005./06.
- triput ukupna pobjednica u poretku slalomašica
- 30 pobjeda u Svjetskom kupu: 20 u slalomu, 6 u kombinaciji, 2 u veleslalomu, 1 u super-G i 1 u spustu

Zimske olimpijske igre:

Salt Lake City, 2002.: 1. mjesto (slalom), 1. mjesto (veleslalom), 1. mjesto (kombinacija), 2. mjesto (super-G)

Torino, 2006.: 1. mjesto (kombinacija), 2. mjesto (super-G)

Svjetska prvenstva:

St. Moritz, 2003.: 1. mjesto (slalom), 1. mjesto (kombinacija)

Santa Caterina, 2005.: 1. mjesto (spust), 1. mjesto (slalom), 1. mjesto (kombinacija)

Hina, Ž. P.

KNJIGE

Spomenik jednoga vremena

Miroslav Barun, „Hrvatska katolička misija Gaggenau-Rastatt – Kronika (Sjećanja)“, Hrvatska katolička misija Gaggenau-Rastatt, Gaggenau, 2007., 251 str.

Ovih je dana svjetlo dana ugledala knjiga fra Miroslava Baruna „Hrvatska katolička misija Gaggenau-Rastatt – Kronika (Sjećanja)“, objavljena u izdanju Hrvatske katoličke misije Gaggenau-Rastatt.

U skladno oblikovanoj knjizi monografskog izgleda na 250 stranica protkanih uglavnom fotografijama u boji dugogodišnji voditelj tamošnje misije, koja je 1. rujna 2005. godine postala sastavnicom HKM Srednji Baden sa sjedištem u Karlsruheu, u nadbiskupiji Freiburg, fra-njevac trećoredac Miroslav Barun, donosi iz sjećanja sve ono važno što se u toj misiji događalo tijekom njegova 35-godišnjeg djelovanja. Autor svoja sjećanja ne postavlja vremenski već tematski, a to je kako je istaknuo u uvodnim napomenama, prikladnije „jer se o jednoj temi može veoma lako naći informacija kroz cijelo ovo razdoblje od 35 godina“. S obzirom da se radi o sjećanjima, u kojima je istaknut i osobni značaj. Autor svoja sjećanja započinje svojim dolaskom u misiju te donosi pregršt za-

nimljivih i značajnih podataka u životu misije i Hrvata katolika na tome području. Autor pripovjedački govori o teritorijalnom obujmu misije, donosi podatke o broju prijavljenih katolika-Hrvata u misiji, donosi podatke o misijskim suradnicima i suradnicima laicima. Posebno je opširan dio o bogatom liturgijskom životu u misiji: slavlju sv. mise, krštenjima, sakramentu potvrde, prve pričesti, vjenčanjima, ispovijedi, bolesničkom pomazanju, pogrebima i ispraćajima pokojnika. Tu su i dijelovi o skrbi za bolesne, vjeronauku, skrbi za mlade, od kojih valja posebno istaknuti njihova četiri putovanja u domovinu. Tu su i misijske proslave, susreti Srijedom u misiji, a govori se između ostaloga i o ministranima, hodočašćima, blagoslovu kuća i stanova i posjetu obiteljima te osnutku Hrvatske dopunske nastave. Važno područje također predstavlja i djelovanje misije tijekom Domovinskog rata, poglavito glede prikupljanja i slanja humanitarne pomoći.

Pozornost privlači i dio pod nazivom „Misija i društveno-političke prilike u bivšoj državi Jugoslaviji“. Na kraju se u četiri priloga donose: Kronika fra Dane Milasa, Naš odgovor na radni papir o novoj koncepciji o pastoralu stranaca, autorov prijedlog rješenju statusa tamošnje misije te kako na misiju gledaju pojedini vjernici.

U knjizi je obuhvaćeno više-manje sve što se u misiji radilo i kako se na tome području u okviru misije živjelo. Sadržaj je pisan jednostavnim stilom te se lako i sa zanimanjem čita. Posebno je prepoznatljiva autorova domoljubna nit koja se u knjizi proteže od početka do kraja.

Hvale vrijedna knjiga fra Miroslava Baruna je znakovit spomenik jednoga vremena, otrgnut od zaborava. Ona je još jedan važan dokument, uza sve druge monografije i knjige o hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj i u svijetu, koje su posebno važne za sustavno proučavanje kako vjerskog tako i nacionalnog života Hrvata izvan domovine. Vjernici prve generacije u knjizi će pronaći dio svoga života i djelovanja utkanoga u misiju, a mladima će biti svjedočanstvo o jednom vremenu u kojem su živjeli njihovi očevi i djedovi.

Adolf Polegubić

Kroz hrvatske svjetove

Ante Periša, „Putokaz kroz hrvatske svjetove“, Biblioteka „Ravnokotarski Cviť“, Lepuri-Split, 2007., 160 str.

Mediji su jedna od najmoćnijih sila u suvremenom dobu (u javnosti čak postoji izraz „sedma sila“). Ono što dođe u medije postaje važno i poznato, a ono o čemu mediji šute kao da se nije ni dogodilo, kao da ne postoji. Mediji stvaraju sliku zbilje i prikazuju je najčešće onakvom kakvu žele, pri čemu se često događa nesrazmjer između medijske slike i stvarnog svijeta. To se kod nas osobito jasno vidi primjerice u medijskom izvještavanju o događajima iz našeg vremena, kao o Domovinskom ratu.

Nažalost, vrlo mali je broj kolumnista i komentatora koji djeluju u pozitivnom smjeru u hrvatskoj javnosti. Kolumne dr. sc. Ante Periša, objavlji-

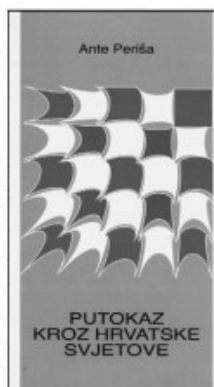
vane povremeno tijekom nekoliko godina u „Hrvatskom listu“, svakako idu u tom smjeru te pružaju svježinu i određenu intelektualnu „poslasticu“, tj. vrlo zdravu hranu svim čitateljima.

Naime, način na koji je doktor filozofije i diplomirani teolog Ante Periša pristupao pojedinim temama činilo mi se da uključuje sve ono čega danas jako nedostaje u hrvatskoj javnosti, a poglavito u medijima: zrelo, promišljeno i argumentirano promicanje kršćanskih i humanih vrijednosti, i to na jedan vrlo jednostavan, svima razumljiv i zanimljiv način. Čini se da je autor shvatio važnost medija u današnjem društvu te njihov utjecaj na javnost, kad se odlučio

angažirati pisati kolumne u jednom tjedniku. Autor je svjestan moći i utjecaja medija na suvremeno društvo, osobito na mlade ljude u razdoblju njihove formacije. Stoga na više mjesta

na različite načine govori o tomu. Također u nekoliko tekstova upozorava na vrlo snažnu manipulaciju medija nad društvom, pogotovo nad onima koji još nisu u cijelosti formirani ili nisu dovoljno sami upućeni u ono što im se kroz medije katkada servira.

Dr. fra Stipe Nimac

DJEČJI KUTAK

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi naši mladi čitatelji!

Svibanj je stigao i s njim pravo proljetno vrijeme. U nadi da ste dobro raspoloženi, krećemo s novim sadržajima u vašoj i našoj rubrici „Dječji kutak“. Vaša suradnja je uvijek dobrodošla.

Posloži slova i dobit ćeš šest pojmova u svezi s kalendarom

MUTAD

NJADET

DIGONA

NAD

SJECEM

MINTER

Zanimljiva priповijest

Srce od pijeska

Klara je nezadovoljna. Već danima razmišlja što bi svojoj mami mogla darovati za Majčin dan i ničega lijepoga se ne može dosjetiti. Već sam joj toliko ateža naartala, ovaj put to mora biti nešto drugo, nešto posebno, nešto što će mamu iznenaditi, razmišljala je. Možda bi joj mogla kupiti neki lančić ili prsten, ali zato nemam novaca. Ne mora to biti nešto skupogjeno, sjeti se Klara. Mama uvijek kaže da prava vrijednost leži u tome, kad je nešto od srca, znači od samog sebe. Klara se zamisli: "Pa kako ću mami pokazati da je volim. Mogu je razveseliti, kad joj odnesem smeće iz kuhinje do velike kante ili ako pospremim stol poslije jela ili ako pospremim svoju sobu, a da mi ništa ne govori." Ali, to sve se Klari učini tako neznačajnim, jer je tako nešto već ponekad ionako činila, pa opet nastavi razmišljati. Tako u mislima Klara iziđe u vrt i vidje svog malog trogodišnjeg bracu, kako se igra u pijesku. Sjedne pored njega i počne se igrati s pijeskom kao i on – i tada se sjeti nečeg stvarno lijepog. Odmah je pojurila u kuhinju i donijela veliki srebrni podložak. Oboje su počeli s pijeskom, kojeg su još namočili s vodom, praviti srce. Nakon nekog vremena

oboje su bili puni pijeska, zmazani, ali su uspjeli završiti. Klara je ponijela podložak u svoju sobu i pozvala bracu sa sobom. Tamo su bili neko vrijeme, pa se mama već čudila što to rade, a još je bilo i neobičajeno tiho u sobi. Nije ih htjela smetati, pogotovo, jer je Klara stavila na svoja vrata znak za zabranu ulaska u sobu. Mami je sve to bilo nekako sumljivo.

I, konačno su pozvali mamu da dođe. Čisti, pomalo svečano i važno su stali pred nju i počeli zajedno recitirati pjesmicu: *Draga mama. Ti si dobra prema nama, kuhaš, pereš, čistiš i uvijek na nas misliš. Najljepša na svijetu ti si za nas, zato ti dajemo ovo veliko srce danas, koje kaže: VOLIMO TE NAJVIŠE!*

I pružili su svojoj mami onaj podložak, na kojem je bilo oblikovano veliko srce od pijeska.

Mami nije više bilo važno da je to njen skupi srebrni podložak, niti da recitacija nije bila savršena, jer Tin nečisto govori i premalen je da sve to tako brzo zapamti. Tin je u stvari rekao samo početak i kraj i između pokoju riječ, zajedno uz Klaru, ali mama je bila dimnuta njihovom pjesmicom, da su joj suze navirale na oči. Zagrlila je djecu: „Ovo je nešto najljepše što sam ikad dobila. Hvala vam na svemu. Vi ste moj najveći dar! Svaki dan je meni Majčin dan.“

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

niz – Mjeseca – dolazi – dio – svijetu –
dotadašnji – datum – početni – većina – glasi

Kalendar je danas ____ svakidašnjeg života. Prvi svećenici u Babilonu, Egiptu, Kini i drugim zemljama su proučavanje kretanje Sunca, ____ i drugih planeta, pa su izumili ____ različitih kalendara. Sama riječ „kalendar“ nam ____ od starih Rimljana. Oni su imali jedan ____ za početak mjeseca, prema kojem su računali dane, a nazvali su ga kalendae. Taj naziv stoji u množini, ali genitiv ____ kalendarum. I tako danas ____ svijeta kalendar naziva kalendarom. Papa Grgur XIII. je 325. godine reformirao ____ kalendar i po njemu se naziva Gregorijanski kalendar. Ovaj kalendar je u stvari kršćanski kalendar, jer on određuje rođenje Isusa Krista kao ____ datum, koji se skoro na cijelom ____ i danas upotrebljava!

ZNATE LI

- da se datumi kršćanske ere obično označavaju slovima AD, što znači: Anno Domini (godine Gospodnje)
- da se vrijeme prije i nakon početnog datuma po Gregorijanskom kalendaru označavaju: AC (ante Christum – prije Krista) i PC (post Christum – nakon Krista)
- da se u hrvatskom pravopisu uobičajilo skraćeno pisanje: pr. Kr. i n. Kr.

Pitalice

- 1) Koliko godina ima mjeseci?
a) 10
b) 11
c) 12
- 2) Po kojem rimskom vladaru se naziva Julijanski kalendar?
a) car August
b) Julije Cezar
c) Neron
- 3) Početni datum u Gregorijanskom kalendaru jest:
a) rođenje Isusa Krista
b) uskrснуće Isusa Krista
c) Duhovi
- 4) Mjesec, u kojem se slavi Majčin dan?
a) lipanj
b) svibanj
c) srpanj
- 5) Njemački naziv za Duhove?
a) Pfingsten
b) Christi Himmelfahrt
c) Mariä Himmelfahrt

Rješenje: 1c, 2b, 3a, 4b, 5a

Roditeljski sastanak

Otac dolazi s roditeljskog sastanka i razgovara strogo sa svojim sinom:

— Tvoj učitelj ima ozbiljni problem s tvojim učenjem i s tvojim ocjenama.

Na to će sin:

— Ah, tata, što nas briga za problemima tuđih ljudi!

Strani jezik

Mačka nagonja cijelu obitelj miševa.

Odjedanput stane otac-miš i okrene se prema mački i zalaje glasno.

Mačka se uplaši i pobjegne.

Na to se miš obrati malim miševima i reče:

— Vidite, zato je važno znati strane jezike!

Vrijeme

Učiteljica govori na nastavi gramatike:

— Ja se kupam, ti se kupiš, on/ona/ono se kupi. Koje je to vrijeme?

Javi se Ivica i odgovori brzo:

— To je subota navečer, učiteljice!

NAGRADNA KRIŽALJKA

Sv. Duje

Rješenje pošaljite najkasnije do 28. svibnja

Mariofil Soldo	Bio je ...	Vrago- lasti pos- tupak	Glumac Harris „Bez- dan“	Pjeva- čica Vukov	Tjerati inat	Dano- vati	U tom trenu	Ilirsko pleme (Drava)	Špa- njska	Sloven- ski skla- datelj i sakso- fonist, Ali	Okre- tanje, vrtinja	Otokar Levaj	Genci- jana	Biti kadar ... i uteći
Blagdan 7. svibnja (Dujam)	▼									Položaj tijala				
Okomita os u koordi- natama									Grad čiji je zaš- titnik Trijeska					
Lovro Artuko- vić			Noseći skupljati Stolisnik, rmonac									Rijeka Ruska pov- jesničar- ka, Iskra		
... kao čigra							Slikar, Ljuba Imati velike ...							
„Nomi- nativ“				Tvorac Japana Hirobumi Sumpor				Elvira Voća Anka Zagar			Osjetila sluha Bio je ...			
Obrtnik koji pravi sla- stice										Prtina Fosfor				Richard Strauss
Japan- ska mjera za težinu				„Iznos“ Osme- rokuti		Otok na Jadrano			Mijesi, peče i prodaje					
Ilija Janjić			Centar vrtnje Glumač- ke uloge							Štap boga Dioniza				
Lode, brodići										„Ribonu- cleic- acid“				Kolut u lancu
Rimska jedinica		„Otitis“ Grad rođenja			Vrijeme novaštva (redov- nici)					Ognjen Alujević			Kalij Glumica Spelling	
Modni ili frizer- ski ...										Vatikan		Toma Akv. Rimska pokrajina (nekada)		
Bivši košarkaš Andro										Gimnas- tička figura				
Uršula Tolj		Otokar Vavra Glumac Levaj				Robert Altman	Pogub- ljen za vrijeme Dioklec- ijanova progona, bio je ... Tomislav Pajić	Jonski grad	Unutra, unutar	Draži Skupina (... ljudi)				
Istraživač nepoz- natoga područja														
Otjecati										Glazbe- nik Brian			Austrija Egipatski bog Sunca	
Azijski pas rakunša				„Istok“ Osjetila vida		Plemenita kovina Tenisači- ca Majoli				Biljka štitarka				Glumica Lupino
Nije- dan, nikakav							Potomci Enaka Sportska vedela							
Čvrsnuti										Sastavni veznik		Halogeni kemijski element „Rabat“		
Milo- srde, samilost								U njoj se prodaje samo sir						

Piše: Stjepan Herceg

Caritasova socijalna služba za migrante (3)

Hrvatske katoličke misije i socijalne službe Caritasa odigrale su za vrijeme Domovinskog rata važnu ulogu u zbrinjavanju tisuća i tisuća izbjeglica i njihovih obitelji u Njemačkoj.

Na početku je rad bio usmjeren na zbrinjavanje kod dolaska radnika i pomoć u raznim poteškoćama prilagođavanja na novu sredinu i novu situaciju. Za mnoge „Gastarbeiter“ je socijalna služba Caritasa bila prva i jedina pomoć u novom svijetu, novom radnom sustavu, u novom kulturnom okruženju. Trebalo se snaći u mnoštvu raznoraznih papira, dokumenata, molbi, dozvola boravka i sl. Tu su socijalni radnici bili „Katica za sve“. Savjetovalo se u svim pitanjima svagdašnjeg života i pomagalo se konkretno u rješavanju svih mogućih problema.

Uglavnom se radilo o mladim radnicima u naponu snage, koji su istrgnuti iz poznate im sredine preko noći došli u industrijaliziranu i anonimnu sredinu. Oni su najčešće morali raditi teške fizičke poslove u nenormalnim životnim uvjetima. Taj svakidašnji napor u novoj, nepoznatoj sredini za kojega nitko nije bio pripremljen, taj novi način života često se odrazio na psihičko i fizičko stanje tih ljudi. Socijalni su im radnici pomagali kod prilagođavanja na novu sredinu i novi način života.

Spajanje obitelji

Kad je Njemačka 1973. godine zatvorila svoje granice za novu radnu snagu, dolazi do spajanja obitelji. Mnogi samci dovode svoje supruge i djecu. Više nije riječ o pojedincima već o obiteljima koje se susreću s novim problemima. Pred socijalnu službu se postavljaju novi zahtjevi. Problemi s kojima se obitelji i pojedinci obraćaju socijalnim savjetovalištim su intenzivniji s obzirom na prilagođavanje novodoslikih članova obitelji: problemi oko odgoja i školovanja djece, konflikti među supružnicima, pronalaženje mjesta za daljnje školovanje mladih i nezaposlenost. Slijede prva oštećenja, kako tjelesna tako i psihička.

Dolazi do nove podjele uloga unutar obitelji.

Socijalni radnici uz suradnju sa svećenicima traže suradnju s ostalim stručnim službama: psiholozima, pedagogima i drugim srodnim zvanjima. Socijalni radnici su morali prilagođavati metode svojeg rada novim potrebama, bez da su mogli potpuno napustiti obaveze iz prve faze. Trebalo se prihvatiti obiteljskog i grupnog rada. Započinje organizirani rad s ovisnicima i njihovim obiteljima. U toj se fazi otvaraju i neka psihološka savjetovališta na hrvatskom i slovenskom jeziku.

Često taj nesebični rad nije bio dovoljno vrednovan niti od samog Caritasa a niti od drugih ustanova. Socijalni su radnici davali sve od sebe do granica svojih mogućnosti.

Socijalni rad Caritasa sa strancima slijedi dvostruki cilj: izravna, neposredna pomoć u akutnoj potrebi i dugoročni rad u kompleksnom području, tražeći dublje uzroke problema i njihovo otklanjanje.

Njemački Caritas je 1975. objavio „Smjernice za socijalnu službu za strane sugrađane“.

Te su smjernice obilježile novu fazu socijalnog rada sa strancima koje su rezultat promjena u potrebama stranaca. Kao težište u socijalnom radu sa strancima smjernice spominju pomoć obiteljima, djeci i mladima; pomoć kod pronalaženja stana; nabavu i provođenje slobodnog vremena; doškolovanje odraslih. Posebno se ističe pomoć drugoj generaciji stranaca.

Socijalni rad za vrijeme Domovinskog rata

Hrvatske katoličke misije i socijalne službe Caritasa odigrale su za vrijeme Domovinskog rata važnu ulogu u zbrinjavanju tisuća i tisuća izbjeglica i

njihovih obitelji u Njemačkoj. Premda te službe nisu bile koncipirane za pomoć izbjeglicama, no one nisu mogle ostati gluhe i slijepe na tolike potrebe. Obratili su im se migranti s trajnim boravkom u Njemačkoj koji su u domovini imali obitelj i rodbinu kao i pridošle

Svakidašnji napor u novoj, nepoznatoj sredini za kojega nitko nije bio pripremljen, taj novi način života često se odrazio na psihičko i fizičko stanje tih ljudi. Socijalni su im radnici pomagali kod prilagođavanja na novu sredinu i novi način života.

izbjeglice koje su često bile smještene u sabirnim logorima. Trebalo im je naći smještaj, urediti bora-višne papire, savjetovati ih kod povratka i naći im izvo-re materijalne pomoći u Njemačkoj i kod njihovog povratka u domovini.

Tu treba naglasiti vrlo dobru suradnju između institucija, crkvenih i državnih u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Uz sav taj posao mnogi su socijalni djelatnici bili angažirani u prikupljanju i slanju humanitarne pomoći za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Postoji niz dokumentiranih primjera iz kojih se vidi što se sve tih godina činilo. Često taj nesebični rad nije bio dovoljno vrednovan niti od samog Caritasa, a niti od drugih ustanova. Socijalni su radnici davali sve od sebe do granica svojih mogućnosti.

Caritasov rad s migrantima 90-ih godina

Početkom devedesetih godina sve se više među odgovornima u Caritasu i u Crkvi moglo čuti, da postojeće „Nacionalne socijalne službe“ ne zadovoljavaju potrebe, odnosno da je nemoguće za sve nacionalne skupine osnivati nacionalne jezične socijalne službe. Stoga dolazi do promjene koncepcije u radu tih službi; one su se otvorile za sve strane radnike i obitelji koji su u Njemačkoj imali trajni boravak. Ta je koncepcija bila prihvaćena i od Saveznog ministarstva za rad, koje je zajedno s pokrajinama velikim djelom financiralo te službe.

Provjera

- Perice, jesi li bio na misi? – pita otac.
- Jesam, i ministrirao sam!
- Lijepo, a o čemu je svećenik danas propovijedao?
- Govorio je o tome kako i naši roditelji trebaju dolaziti u crkvu, a ne da im djeca moraju prepričavati što je svećenik propovijedao.

Cijene

Dvojica zastupnika zastaju pred izlogom i komentiraju:

- Ne razumijem zašto svi kukaju da je kod nas sve skupo. A gledaj ovaj cjenik: jakna 80 kuna; kaput 90 kuna; hlače 40 kuna; košulja 20 kuna... Pa to je super jeftino.
- Uvaženi kolega, ali ovo je izlog kemijske čistionice.

Prije zaruka

- Što ste radili prije zaruka? – sudac će optuženiku.
- Što god sam htio, gospodine suče!

Nakon brijanja

- Ivek, što ti koristiš nakon brijanja?
- Pa, uglavnom flastere...

Ranoranilac

- Kada ujutro ustajete, mladiću – pita stariji profesor studenta na ispitu.
- Čim sunce ugledam kroz svoj prozor.
- Što uopće onda radite preko dana? Tako rano ustajete, a pojava nemate o svemu što Vas pitam!
- Znate, profesore, prozor moje sobe gleda na zapad.

Pristojnost

- Jesi li bio dobar u crkvi? – pita mama svog sinčića.
- Jesam, mama! Pazio sam i sve slušao, a kad mi je jedan stariji gospodin ponudio košaricu s novcem, ja sam mu odlučno odgovorio: Ne, hvala!

Restoranologija (2)

- Račun plaća muškarac, ali ne uvijek svojim novcem.
- Kad ne želite plaćanje za stolom, dogovorite plaćanje unaprijed.
- Nagradite napojnicom uslužnog konobara.
- Iznimno dajte napojnicu šefu sale, ali neprimjetno.
- Ne hvalite se visinom napojnice.
- Ako niste zadovoljni, nemojte ostaviti napojnicu.
- Možete dati napojnicu i ako je već uračunata.
- Kupnja cvijeća je odluka muškarca.
- Muškarci, kad kupujete cvijeće, kupite ga za sve žene za stolom.
- Iz restorana prva izlazi žena.
- Poziv na piće plaća muškarac.
- Treba pozivati da biste bili pozvani.
- Izbjegavajte piti koktel kroz slamku.
- U restoranu uz plažu treba manje odjeće, ali ipak treba.
- Počastite svog psa kostima iz restorana.

ISPRAVAK:

U prošlom broju nam se potkrala pogreška: naime stajalo je:

- Prigovarajte konobaru, a trebalo je stajati:
- Prigovarajte šefu sale – ne konobaru.

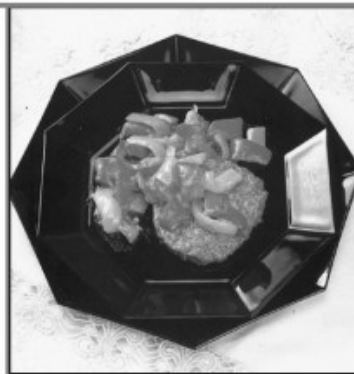
Sataraš

Sastojci: 4 žlice ulja; 50 dkg paprike; 1 veća glavica luka; 40 dkg rajčice; 1 žličica šećera; sol; papar i vegeta.

Pretpriprema: Luk narezati na listiće. Papriku očistiti i narezati na manje komadiće. Rajčicu oguliti, odstraniti sjemenke i narezati.

Priprema: Na ugrišanu ulju popržiti luk, dodati šećer, a nešto zatim papriku. Dinstati da paprika malo omekša, pa dodati rajčicu i vegetu. Sve zajedno dalje dinstati dok sva tekućina ne ispari i po potrebi dosoliti i popapriti. U novije vrijeme dodaje se malo soja-umaka.

Posluživanje: Sataraš se može poslužiti na više načina: kao malo jelo s komadićem mesa s roštilja ili se u sataraš po želji umiješaju jaja. Može i poslužiti kao dodatak kuhanom grahu pa i određenoj vrsti gulaša.

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

S	V	O	J	E	V	O	U	A	□	C	A	K	E
V	E	L	I	K	I	Č	E	T	V	R	T	A	K
E	L	A	N	□	N	E	T	O	□	V	O	R	I
M	I	K	□	V	I	Š	A	N	K	E	□	I	P
O	K	O	M	I	L	A	□	A	O	N	I	J	A
G	I	□	E	N	O	T	I	□	P	A	L	E	Ž
U	P	I	T	□	N	I	Š	T	A	□	U	R	A
Č	E	L	A	V	□	A	Z	I	□	□	□	□	□
I	T	A	K	A	□	K	O	Z	A	□	□	□	□
□	A	N	□	G	□	□	□	T	R	A	P	□	□
I	K	□	C	A	□	□	N	M	□	□	□	□	□
S	□	T	V	□	□	P	O	□	G	□	□	□	□
T	R	O	J	A	□	□	□	□	I	S	A	R	□
I	O	N	E	S	C	O	□	U	Š	A	T	K	A
S	V	E	T	I	T	J	E	D	A	N	□	R	N
K	E	□	N	A	□	E	M	□	L	O	P	O	Č
A	R	C	I	□	S	T	U	Č	I	□	A	M	I
T	□	O	C	T	I	T	I	□	C	R	N	A	C
I	S	P	A	S	T	I	□	K	A	L	O	T	E

Nagrađeni: Slavka Brekalo, Essen
Matija i Michael Vudjan, Essen

MAINZ

Susret ministranata

Na blagdan Josipa Radnika, u utorak 1. svibnja, u Kući mladeži „Don Bosco“ Biskupije Mainz u Mainzu održan je susret ministranata i ministrantica iz hrvatskih katoličkih misija u Rajnsko-majnskoj regiji pod geslom „Evo me!, 1 Sam 3,4“. Na susretu, koji je započeo misnim slavljem, okupilo se više do 200 sudionika i sudionika.

Misno slavlje predvodio je dušobrižnik iz HKM Frankfurt fra Ivica Erceg u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem, voditeljem HKM Mainz fra Antom Bilićem te s još četiri svećenika, dok je više svećenika i pastoralnih suradnika i suradnika pribivalo euharistijskom slavlju. Sve je na početku pozdravio delegat o. Bebić koji je izrazio radost što je ponov-

Zajednička fotografija za uspomenu

Kviz je vodio fra Ivica Erceg

no nakon nekoliko godina došlo do ostvarenja susreta ministranata u Mainzu. Riječ dobrodošlice uputio je i o. Bilić. Fra Ivica Erceg je u propovijedi kazao kako je susret organiziran s namjerom da se ministrantima zahvali za sve što čine u hrvatskim misijama i zajednicama te kako je hvala vrijedno što se okupljaju na ministrantskim susretima. „Ministrant predstavlja onoga koji služi Bogu. Kad smo uz oltar, onda smo uz Boga i služimo Bogu. Stoga biti ministrant predstavlja veliku čast. Nemojte se toga nikada stidjeti. Uvijek s ponosom ističite da ste katolici i da ministrirate. Od ministranta se također očekuje da budu primjerni u svim životnim situacijama, a ne samo dok su kod oltara“, istaknuo je.

Ministranti su u prikaznim darovima u ime devet misija iz kojih su došli na susret prinijeli devet prigodnih svijeća. Svetu misu pripremile su s. Pavlimira Šimunović i s. Magdalena Višić. Nakon misnog slavlja upriličen je prigodni kviz, kojeg je vodio fra Ivica Erceg, a na kvizu su se natjecali ministranti iz hrvatskih katoličkih misija: Darmstadt, Giessen, Frankfurt, Koblenz, Offenbach, Main-Taunus/Hochtaunus, Mainz, Rüsselsheim i Wiesbaden.

Uslijedilo je zajedničko fotografiranje i objed. Nakon objeda organizirana su sportska natjecanja, koja je vodio pastoralni referent Zvonko Orlović.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

GROSSKROTZENBURG Dodjela nagrada „Zlatni cvit“ Slobodne Dalmacije

Za najpopularniju hrvatsku katoličku misiju izabrana je Hrvatska katolička Misija Berlin.

U ponedjeljak 30. travnja u Midas Lounge Ambiente u Grosskrotzenburgu, u nazočnosti velikog broja osoba iz crkvenog, diplomatskog, javnog i kulturnog života Hrvatske i Njemačke, u ime hrvatskoga dnevnika „Slobodna Dalmacija“ dodijeljene su nagrade „Zlatni cvit“, autora Ivana Cenkovića, za izniman doprinos podupiranju hrvatske kulture, gastronomije i poduzetništva u Europi. Čitatelji „Slobodne Dalmacije“ u Europi svojim su glasovanjem izabrali Hrvatsku katoličku misiju Berlin kao najpopularniju hrvatsku misiju. Za najbolju folklornu skupinu izabrana je folklorna skupina HKM Koblenz „Dukati“. Za najbolji pjevački zbor izabran je zbor Hrvatske zajednice iz Berlina „Zrelo klasje“. Najuspješnijim hrvatskim restoranom proglašen je restoran „Ponistra“ iz Velberta, dok je najuspješnijim hrvatskim poduzetnikom u iseljeništvu proglašen dr. Ćiril Zovko. Primajući nagradu „Zlatni cvit“ u ime najpopularnije hrvatske misije voditelj HKM Berlin fra Petar Ćirko je istaknuo kako je sretan što je nagradu dobila upravo misija Berlin, te kako nagrada podjednako pripada svim vjernicima koji se u velikom broju okupljaju u toj hrvatskoj misiji.

A. P.

Fra Petru Ćirku „Zlatni cvit“ je predao mr. Edi Zelić

Drugo mjesto i srebrnu medalju na Olimpijadi osvojila je skupina iz HKM Wuppertal. Na slici s voditeljem misije fra Antom Malešom.

Treće mjesto i brončanu medalju osvojila je skupina Main-Taunus/Hochtaunus III.

